تجهیز د روزنې په پرتله ډېر مهم دی

په کېدون د ناټو ځینې غړي هېوادونه به افغان ځواکونو ته تجهیزات برابروي، چې په دوو کې ځلي کابېږي او زره ټانکونه شامل دي، د افغان ځواکونو تمویل او تجهیز ترڅنګ ډېر مهم دي، چې موږ دغه ډول ځواکونه روزو کې ولرو. یوه اونۍ وروسته چې د ۲۰۱۴ کال د جنوري میاشتې په لومړۍ نېټه ... افغانستان کې د ټینګ ملاتړ په نوم نوی ماموریت پیلوي، چې له مخې به یې ۱۲ زره بهرني سرتېري په افغانستان کې پاتې کېږي او افغان ځواکونو ته به روزنه او مشوره ورکوي. د ناټو ملکي استازي وايي، تر اوسه پرېکړه نه ده شوې، چې نوی ماموریت به یې څو کاله دوام وکړي. د ناټو دغه چارواکي وايي، په اسلو کې د نوي دغه ماموریت په بشپړه توګه تر پوهې دي او پاتې کېدونکي عسکر به یې په جګړه کې برخه نه اخلي. خو د ځینو راپورونو په اساس په افغانستان کې پاتې کېدونکي امریکايي ځواکونه کولای شي، د افغان حکومت په غوښتنه او مشوره په پوځي عملیاتو کې هم برخه واخلي. د ناټو ملکي استازي په داسې حال کې د افغان ځواکونو په تجهیزېدنګار کوي، چې په دې وروستیو کې د حکومت د وسله والو مخالفینو فعالیتونه زیات شوي او د کول په ...

خای بلد نوی له
نکري مرکه کې
و تجهېزول دي
و پرل د لوړونو د
چې یوه اونۍ
ستان کې د ناټو
ستازي سورنس
روزنه او مشوره
جېز، چې په
کري مرکه کې
ې پر خای دي.
ه میلیارده ډالره
ه، چې د امریکا

Ketabton.com

۲ وروسته امریکا خپلسرې عملیات نه شي کولای

...چې د امریکا د دفاع وزارت چارواکو ویلي، چې یوازې هغه طالبان به په نښه کوي، چې دوی او افغان ځواکونو ته ګواښ وي

ې، له ۲۰۱۴
ځواکونو د
ال مخالفین
چارواکي د
فینو له په

راډیوته ویلي، له ۲۰۱۴ کال وروسته امریکا په افغانستان کې خپل سري عملیات نه شي کولای. ښاغلي وزیري زیاته کړې، د افغان ځواکونو په غوښتنه امریکايي سرتېري په جګړه

ځواکونه عملیات کوي مخې دا چې که له ۲۰۱۴ کال وروسته د بهرنیانو ځواکونه په افغانستان کې هم وي، که چېرې افغان ځواکونه ورته ومواړي، دوی به مرسته

سرمقاله

د ترهګرۍ او اورپکۍ پرضد د درېدو سخته اړتيا

يوه اوونۍ وړاندې، تېره سې شنبې، په پېښور کې پر يوه ښوونځي او ور ترګرو وله پېر بريد تر سره کړ، چې په ترڅ کې يې څه ناڅه ۱۵۰ کسان ووژل شول، چې له ۱۳۰ ډېر يې د ښوونځي زده کوونکي وو او بريدګر هم له سخته پوړل شول، دا بريد لکه په ټنه اسمان تندر وو او پاکستان د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر د هغه بريد غونډې وباله، چې پر امريکا تر سره شو او په کې ناڅه درې زره کسان ووژل شول، د پېښور دا بريد افغان حکومت په سختو ټکو سره وغانده، په اصل کې د دغه بريد د قربانيانو له کورنيو سره ټول دردمن دي په تېره بيا افغانان، چې د دا ډول ترهګرۍ قربانيان دي. دا بريد پر هغه ورځ تر سره کېږي، چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني پکتيکا ته غني او د دغه ولايت په يحيى خېلو کې د هغه ترهګر بريد له قربانيانو سره همدردي کوي، چې څه موده وړاندې د واليبال پر لوبو وشو او سلګونو کسانو ته يې مرګ ژوبله واړوله، د هغه بريد ټول قربانيان ملکي وګړي په تېره بيا ماشومان وو، بل دا چې پر کونړ څه ناڅه درې زره وسله وال يرغل کوي، چې له قبايلي سيمو پېرې را اوښتي دي، اوس د کونړ ناتکام له سخت مقاومت سره مخ ده. د پېښور له بريده يوه ورځ وروسته د پاکستان د پوځي، استخباراتي او ديپلوماتيک مشران په ناڅاپي سفر کابل ته راغلل او له ولسمشر محمد اشرف غني او په کابل کې د ناټو له مشر عمومي قوماندان سره يې وکتل، داسې ويل کېږي، چې هغوى داسې مدارک وړاندې کړي، چې ګنې دا بريد له افغانستانه پلان شوی، خو داسې نه ده، بلکې افغانستان تر دې معتبر اسناد په لاس کې لري، چې پر افغانستان ټول بريدونه له ډيورنډکرښې پورې غاړه کې پلانېږي او د حقاني شبکې په څېر د ګڼو ترهګرو او اورپکو ډلو تر شا بېلابېلې شبکې او ډلې ولاړې دي، خو په پېښور کې پر ښوونځي د بريد پړه پاکستاني طالبانو پر غاړه اخيستې ده، دا بريد ښايي د پاکستان له ډېرو تاريخي پېښو سره هم تړاو ولري، نو پاکستاني چارواکي بايد د دغه بريد تر شا لاسونه برښنډ کړي لومړی بايد پلټنه وشي، چې په هغه ورځ د دغه ښوونځي، چې په کې د پوځيانو زامن پر زده کړو بوخت وو، کوم اداري کسان، ښوونکي او زده کوونکي غير حاضر وو او کوم دا ډول کسان او زده کوونکي ناروغان وو او کوم دا ډول کسان او زده کوونکي د اپنډيکس او يا نورو ورته عادي ناروغيو په پلمه يوه يا دوې ورځې مخکې عمليات شوي وو، او دا پلټنې ښايي د بريد تر شا د ډېر لاسونه برښنډ کړي. د بريد نور اړخونه هم د انديښنې وړ دي، څکه سينديان او بلوڅان عملاً له پنجابه ازادي غواړي او قرباني ورکوي، څکه د کراچۍ او ګوادر بندرونو د عوايدو غوښه برخه پنجابيان وړي او د بلوچستان پر زېرمو هم له پنجاب سره سخت اختلافونه دي، که دا بريد د سپټمبر د يوولسمې غونډې ګڼل کېږي، چې د امريکا په څېر به پاکستان هم تري پر افغانستان په ځانګړې توګه کونړ د بريد پلمه تر لاسه کړي، نو ستره تېروته کوي، کونړ د افغانستان لپاره ډېر مهم دی او څاره به اجازه ورنه کړي، چې لاندې يې کړي او په دا ډول پلمو په افغانستان کې بېثباتي جګړې روانې وساتي. مونږ دا بريد چې ترشا يې استخباراتي لاسونه دي په کلکه غندو، خو له پاکستانه غواړو، چې د هغې ترهګرۍ او اورپکي پرضد ګامونه پورته کړي، چې په دا ډول بريدونو يې پاکستان، افغانستان، سيمې او نړۍ ته ګواښونه را ولاړ کړي دي

د کورني او بهرني سياست شننې

د افغان حکومت رسمي وېبپاڼو بريدونه د سختې انديښنې وړ دي

هدايت الله نوري

ربوټونه وايي، چې د افغان حکومت ګڼې رسمي وېبپاڼې تر بهرني يرغل لاندې دي، د افغان حکومت پر خو وېبپاڼو لکه د بهرنيو چارو، مالي، پوهنې، سوداګرۍ او صنايعو، عدليې او د ښځو د چارو وزارتونو پر وېبپاڼو او ان د مخابراتو پر وزارت د انټرنيټي غلو له خوا يرغلونه شوي دي. د انټرنيټي امنيت يوه امريکايي اداره وايي چې د افغانستان د حکومت رسمي وېبپاڼې وراتګاري سافټ ويرونه يا مال ويرونه لري. په امريکا کې د معلوماتي ټکنالوژۍ د امنيت يا سايبر سيکوريټي يوه څېړنيزه اداره وايي چې د افغانستان د حکومت په ګڼ شمېر رسمي وېبپاڼو کې يې داسې مضر سافټ ويرونه موندلي چې ښايي سرچينه يې په چين کې وي. «ترېټ کونکټ» Threat Connect چې مرکز يې په امريکا کې دی؛ وايي، د دې ټولنې څېړونکو تېره اوونۍ د افغان حکومت د خو ادارو په رسمي وېبپاڼو کې يو وايروس وهلی فايل وموند. ترېټ کونکټ وايي چې افغان حکومت د دغه مضرو سافټ ويرونو د مخنيوي لپاره هيڅ راز انتي وايروس پروګرام نه لري. د دې ټولنې د استخباراتي څېړنو د برخې مشر «رک بارګر» Rich Barger وايي؛ دا د هغو حملو لړۍ ده چې سږکال يوه بل امنيتي شرکت موندلې او هغه يې د چين د استخباراتو کمپاين وباله. بارګر روېټرز خبري آژانس ته ويلي؛ د افغان حکومت د رسمي وېبپاڼو له لارې د جاوا سافټ وير په وسيله وروستۍ حمله د ډسمبر په شپاړسمه په هغه ورځ وشوه چې د چين صدراعظم لي کېچيانګ د افغان حکومت له اجرائيه مشر عبدالله عبدالله سره په قزاقستان کې وکتل. ويل کېږي، چې ښايي د چين استخبارات غواړي د افغان حکومت د مضرو وېبپاڼو له لارې د دې وراتګارو سافټ ويرونو په وسيله پر نړيوالو اهدافو حملې وکړي. د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت هم دا بريدونه تاييد کړي دي، دغه وزارت هم پر يو شمېر دولتي وېبپاڼو د انټرنيټي بريدونو خبر ورکړی دی. ددغه وزارت وياند نصرت الله رحيمي ويلي، چې لويو نړيوالو هکرانو د تېر ډسمبر په نولسمه د افغانستان پر مجازي فضاء بريد کړی، او هغه يوه دوتنه (فايل) يې ګډوډ کړې، چې د افغانستان د وېبپاڼو د چلولو لپاره ګټه ترې اخيستل کېده. ښاغلي رحيمي وويل: په دغه بريد کې د مخابراتو وزارت د معلوماتو مرکز په نښه شوی و، خو د وزارت مسلکي چارواکو په ۲۴ ساعتونو کې د بريد مخه ونيوه. د مخابراتو او ټکنالوژۍ وزارت په داسې حال کې د دغه خبر پخلی کوي، چې دغه وزارت په تېرو څه باندې لسو کلونو کې د پام وړ خدمتونه تر سره کړي او لويې برياوې يې ترلاسه کړي دي، خو پوښتنه دا ده، چې هغوی ولې وروسته له هغه دا خبر خپور کړ، چې يوه امريکايي انټرنيټي شرکت د افغانستان د مجازي فضاء سيستم کمزوری وباله، او وويل چې هکرانو ددغه هېواد د دولتي وېبپاڼو په ګډوډولو سره چليغ سيستمونه ګډوډ کړي دي. له دې وړاندې دا وزارت ابله خپلې برياوې ستايلې او خبر خبرت و، خو د افغانستان د مخابراتو وزارت د معلوماتي ټکنالوژۍ يوه محکمي مامور محمد زبير ورسحي ويلي، نږدې درې کاله مخکې يې د افغانستان د مجازي فضايي سيستم په امنيت کې د خپلو نيمګړتياوو په اړه د مخابراتو وزارت ته خبر ورکړی و، چې ان هکرانو له دغو نيمګړتياوو په ګټې اخيستو سره دولتي سيستمونه ګډوډ کړي دي. خپرونه وايي چې ښاغلي ورسحي دا هم ويلي، چې په دا ډول بريدونو کې هکران چليغو سيستمونو (Operating systems) ته ګکړې دوتنې (فايلونه، ورنسامی)، چې په مټ يې يا د کاروونکو شخصي معلومات ترلاسه کولی شي. هغه وايي، د افغانستان د مجازي فضاء ټول ورونه پرانيستي دي او دولتي ستونه، لکه د وزيرانو کمپيوټرونه، ددوی برېښناليکونه او د ارګ سوتګرونه (کمپيوټرونه) هم د دغه ډول بريدونو ښکار کېدای شي. پر همدې مهال، د مخابراتو وزارت وايي: د افغانستان د مجازي فضاء د خوندي ساتلو لپاره سلګونه زره ډالر لګول شوي چې دغه هېواد د اړتيا په وخت کې د انټرنيټي بريدونو د مخنيوي لپاره تر خپله وسه له ټکنالوژۍ ګټه اخلي، خو هر ډول بريد شنډولی شي. دلته ستونزه څه ده او څوک د دغو بريدونو د مخنيوي لپاره مامور دي؟ منو، چې په نړۍ کې ستر قدرتونه لکه چين، شمالي کوريا او ان تر دې، چې امريکا هم تر دغو بريدونو لاندې راتلای شي، خو که ستونزه مالومه وي او درې کاله وړاندې د ستونزې په اړه خبرداری ورکول کېږي، خو په اړه اقدام نه کېږي، نو په رښتيا، چې دا د ستړې انديښنې وړ مسئله ده. دا بريدونه د سختې انديښنې وړ مسئله ده، ښايي د حکومت ګڼ مالومات، ارقام او پټ اسناد د دغو بريدونو ښکار شوي وي، چې جبرانول يې ګران تمامېږي، ښايي په دې کې استخباراتي تاړونه، د امنيت پلانونه او ګڼ نور پلانونه هم شامل وي، که د دغو بريدونو مخنيوی ونه شي، نو ښايي د دولت ګڼ مدارک او اسناد تر يرغل لاندې راشي او يا هم غلا شي، دا اسناد ښايي د وراتګارو لاس ته ولوېږي، هغوی، چې افغان ولس يې تر هر راز ترهګر بريد لاندې راوستی او په تېره بيا په دې وروستيو کې يې دا ډول بريدونو ته زورور کړي دي، نو په کار ده، چې د افغانستان نوی حکومت د سايبر امنيت ته جدي پاملرنه وکړي. په تېره يا د مخابراتو او ټکنالوژۍ وزارت په دې کې خپل مسووليت په ښه توګه تر سره کړي.

له افغانستان سره د نړيوالې ټولنې له پوځي او انکشافي مرستو دې په پوره شفافيت کار واخيستل شي

پرتمين همت يار

داچې له افغانستان سره دغوښ ملاتړ، ترشعار لاندې دناټو په غونډه کې اوهمدارنګه ترڅنګ يې دافغانستان په اړه دلندن په نړيوال کنفرانس کې مرستندويو هېوادونو له ۲۰۱۴ زېږديز کال څخه وروسته له افغانستان څخه دامريکې، ناټو او ايساف دځواکونو له وتلو وروسته دخلورو کلونو لپاره له افغانستان سره دمرستندويو هېوادونو دڅه دپاسه دوه دېرشو ملياردو امريکايي ډالرو دپوځي اوپراختيايي مرستو له ژمنو دتاره کولو اودوام سره بيا هوکړې وشوې اوډاډګېره شوه چې د۲۰۱۵ زېږديز کال له پيل څخه تر ۲۰۲۴ زېږديز کاله پورې به دغه لړۍ په لسيزه کې دافغانستان دهراړخيز اقتصادي او امنيتي پرمختګ له پاره دغو مرستندويو هېوادونو مرستې دوام وکړي اوهم به ورسره جوخت هڅه اوهاندوشي چې په دغه هېواد افغانستان کې دترهګرو او پرهغوي پورې دتړلو تروريستي ډلو دپلټې شونو جرړې داسې و چې شي چې ترهګر بيا په افغانستان کې سرراپورته نه کړي اوبيا په دغه هېواد کې خالي جوړې نه کړي اوبيا نه دې خليه

دسپتمبر دمياشتې ديوولسمې نېټې په څېر دنورو بوګنوونکو اوزړه دردوونکو پېښو لامل ونه ګرځي اوبيا نړۍ ونه لړزوي. دلندن اوناټو ددغو دواړو نړيوالو اقتصادي اوامنيتي غونډو ديرخه والو مرستندويو هېوادونو اونړيوالو سازمانونو استازو دافغانستان له جمهور رييس محمداشرف غني څخه په کلکه دغه غوښتنه وکړه چې دافغانستان داقتصادي اوامنيتي چارو ديرمخ بيولو له پاره دې دنړۍ دمرستندويو هېوادونو دمرستو دلګولو په برخه کې له پوره شفافيت او صداقت څخه کار واخلي اوهيڅ ډول سپين سترګو، سرزوروا وحيلړو وروزکانو، لوټمارانو، دقدرت دګډي، او پيسولېونيانو اوشامارانوته دې دا اجازه ورنه کړي چې له دې وروسته له افغانستان سره دنړۍ دمرستندويو ۷ مخ

په افغانستان کې د ايساف ځواکونو مرستيال تورن جنرال کارستن ياکوبسون له دويچه ويلې سره په مرکه کې

افغانان خپلې لاس ته راوړنې د طالبانو په رژيم نه بدلوي

د ۲۰۱۴م کال د دسمبر په پای کې د نړيوالو ځواکونو جنګي ماموريت پای ته رسېږي. د ايساف د قوماندان مرستيال، تورن جنرال کارستن ياکوبسون له دويچه ويلې سره په ځانګړې مرکه کې د تېرو ۱۳ کلونو ارزونه وړاندې کړه.

دويچه ويله: ښاغلي ياکوبسون: له نن څخه ۱۳ کاله مخکې د طالبانو رژيم د امريکا متحده ايالاتو تر سختو هوايي بمباريو وروسته نسکور شو. اوس بياهم کابو هره ورځ د طالبانو د حملو شاهدان يو. فکر کوئ چې رښتيا هم ناټو په ښه زړه خپل جنګي ماموريت پای ته رسوي؟

ياکوبسون: د ناټو جنګي ماموريت په حقيقت کې په ۲۰۱۲ کال کې تر زياتې کچې افغان امنيتي ځواکونو ته د امنيتي مسووليت د انتقال په موده کې وسپارل شو. د افغانستان امنيتي ځواکونو سږ کال د ولسمشرۍ د ټاکنو او د هغو د نتايجو د حسابولو په وخت کې د څه د پاسه ۹۰ سلنه پوځي عمليات مشري په غاړه درلوده. په دې برخه کې البته هغوی تر يوې کچې د ناټو له ملاتړ څخه هم برخمن وو، خو وروسته له دې به دغه مرستې په پوځي سلا مشورو او د افغانستان د امنيتي ارګانونو له مشرۍ څخه ملاتړ پورې محدودې شي. زه خوشبين يم چې د افغانستان وسلوال پوځ به داسې وضعيت کې دي چې په خپل هېواد کې امنيتي مسؤليت په غاړه واخلي او د هغه ضمانت وکړي. دوی د دوی به دوو فصلونو کې دغه آزموینه ورکړه. البته موږ په يو نوي ماموريت کې له يوې نوې دندې سره دلته پاتې کېږو او له هغوی سره مرسته کوو.

دويچه ويله: د ۱۹۸۰مې لسيزې په پای کې کله چې پخوانی شوروي اتحاد خپل پوځونه له افغانستان څخه وايستل، د هغه وخت د نجيب الله رژيم وکړای شول چې يواځې دوه درې کاله د باغيانو په وړاندې مقاومت وکړي. د هغه له نسکورېدو سره په افغانستان کې کورنۍ جګړه پيل شوه؟ عام افغانان انديښنه لري چې دوه کاله وروسته د ناټو او متحده ايالاتو د ځواکونو له وتلو څخه وروسته به دغه تاريخ بيا تکرار شي. تاسې دغه انديښنه تر کومه ځايه پر ځای ګڼئ؟

ياکوبسون: اوسنی وضعيت له هغه وضعيت سره چې شوروي اتحاد خپل پوځونه وايستل هيڅکله د پرتلې کېدو وړ نه دی. په هغه وخت کې چې د شوروي د پوځ پر ضد مقاومت روان و، په افغانستان کې هغسې يو رژيم واکمن و چې د اشغالي ځواک له خوا قدرت ته رسول شوی و او دغه رژيم په دې وجه ټينګ پاتې نه شو چې د خلکو لپاره د ملي ورنه و. دا د خونړۍ کورنۍ جګړې سبب شو. خو نن په بشپړه توګه بل ډول وضعيت لرو. نړيوالې ټولنې په پوره زيار سره د افغانستان وسلوال پوځ وروزه او هغه يې په وسلو سمبال کړ په نتيجه کې افغان امنيتي ځواکونه وتوانېدل چې له خپلې ديموکراتيکې پروسې سره ملګرتيا وکړي او د باغيانو د خوښې پر خلاف په پوره برياليتوب سره د ټاکنو امنيت خوندي وساتي. موږ په هغه تير دوبي کې د افغانستان په تاريخ کې د لومړي ځل لپاره له يو منتخب ولسمشر څخه بل منتخب ولسمشر ته د قدرت د لېږد شاهدان وو. که چېرې سړی اوسنی تحليز وضعيت او پرمختګ ته نظر واچوي، نو دا په بشپړه توګه د شوروي د ځواکونو له وتلو سره توپير لري. مهمه دا ده چې اوس موږ د پخوا په پرتله په افغانستان کې نسبتا يو باثباته وضعيت لرو، دلته يو باثباته حکومت شته چې د ودې په حال کې دی او د دې توان لري چې افغانستان په اقتصادي، امنيتي او په سيمه کې د همکاريو په برخو کې رهبري کړي او برياليتوب ته يې ورسوي.

دويچه ويله: ناټو څرنګه کولای شي چې دغه لاس ته راوړنې چې تاسې لري يادونه وکړه د عراق په څېر بېرته له خطر او ابرو سره برابرې نه شي؟

ياکوبسون: موږ برياليتوبونه چې ما ترې يادونه وکړه هغه د حساب وړ ارقام دي. خصوصا د امنيتي ځواکونو د روزنې او سياتونې بورې چې شمېر يې ۳۵۰ زرو ته رسېږي. له محدوديت په ټول هېواد کې په مختلفو برخو کې پرمختګونه ليدل کېږي: د ښوونځيو جوړول، د برېښنا غزول او د روغتيايي خدماتو پراخوالی.

سربېره پر دې د خلکو د ژوند په سطحه کې هم بدلون راغلی او د مړينې کچه راټيټه شوې ده، څرنګه چې اوسط عمر له ۴۸ څخه اوس ۶۳ ته لوړ شوی دی. دا نه يواځې د روغتيايي خدماتو له پرمختګ څخه بلکه د ژوند د شرايطو له ښه کېدو څخه وښودل کېږي. دا ټولې هغه لاس ته راوړنې دي چې په يقين سره افغانان يې نه غواړي چې له خطر سره مخامخ شي. تاسې به ډېر لږ افغانان پيدا کړئ چې د طالبانو د رژيم د اعادې په لټه کې وي. څکه ټول هغو خلکو چې د نوموړي رژيم تر واکمنۍ لاندې دلته ژوند کړی دی، پوهېږي چې په هغه وخت کې څه تېرېدل.

له دې وروسته هم په څېنو برخو کې البته د ناټو مرستو ته اړتيا شته په خاصه توګه د امنيتي ځواکونو د روزنې، سازمان ورکولو، رهبرۍ او د پوځي تجهيزاتو د اکمال په برخو کې. دا ټول د نوي «برېکړن ملاتړ» ماموريت مهمې دندې دي چې په وزارتونو او د رهبرۍ په نورو ارګانونو کې تر لاس لاندې نيول کېږي.

دويچه ويله: ناټو له نوي ماموريت څخه يادونه وکړه. د افغان امنيتي ځواکونو د روزنې په پروسه کې د «داخلي حملو» يا په اصطلاح «د دوست او دښمن له بريدونو» سره د افغانانو او د هغوی د نړيوالو متحدينو ترمنځ اعتماد ته سخت تاوان ورسيد. د بېلګې په توګه څو مياشتې مخکې د کابل په يوې پوځي اکاډمۍ کې يو افغان سرتېري يو امريکايي جنرال ووژه او يو آلماني جنرال يې ټپي کړ. د داسې يو پس منظر په پام کې نيولو سره په نوي «برېکړن ملاتړ» ماموريت کې څرنګه د اعتماد وړ همکاري ممکنه ده؟

ياکوبسون: جنرال هېرولد ګرين چې د اګست په پيل کې مونږ له لاسه ورکړ، زما يو شخصي ملګری و. زه د هغه وخت په وضعيت ډېر ښه خبر يم. څکه زه خپله هم په دغه دنده کې وم. په ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ کلونو کې رښتيا هم «داخلي حملې» يا «دوست دښمن» نومي بريدونه د انديښنې وړ موضوع وه. له ۲۰۱۲ کال څخه را په دې خوا موږ په يو ګڼ شمېر تدابيرو لاس پورې کړ. نه يواځې موږ بلکې افغانانو هم. دا ډول بريدونه اوس کم شوي دي.

د افغانستان په پوځي اکاډمۍ کې نوموړې پېښه يوه استثناء وه. دا د جون د مياشتې او زما د دندې نه پيل څخه را په دې خوا يواځينۍ پېښه ده چې راسخ نه شوه. دا ډول بريدونه البته اصلي ګواښونه نه دي. اصلي ګواښونه چې د افغان زده پرېښوي، هغه دي چې طالبان يې په ټولو سترګو په قصدي او هدفي توګه پر افغانانو کوي، څرنګه چې په دې تېرو څو ورځو کې موږ شاهدان يو.

دويچه ويله: ناټو د افغانستان له پوځي ماموريت څخه ډېر بل ماموريت او ياد راتلونکو نړيوالو ماموريتونو لپاره څه درس اخيستي دي؟

ياکوبسون: د دې ماموريت مهم اړخ دا دی چې، دوه ماموريتونه هيڅکله يو بل ته ورته نه دي. د نړۍ په مختلفو هېوادونو کې شرايط سره توپير لري. خو يو مهمه زده کړه له دې ماموريت څخه دا ده چې موږ يو سيستم ته اړتيا لرو چې د هغه په مرسته پرته له څنډ څخه د دې توان ولرو ترڅو په هغو دولتونو کې چې اړتيا ليدله کېږي داسې امنيتي نظام بې جوړ کړو. د نړيوالو نورمونو او ارزښتونو له تصور سره سمون ولري.

البته حتمي نه ده چې په دې اړه لوديځه ديموکراسي يې نمونه وي، بلکې هغه بايد د بشري بين المللي حقوقو د چوکاټ ټول شرايط مراعات کړي او دا امنيتي ځواکونه په داسې ډول وروزل شي، مجهز، سمبال او ملتيا ورسره وشي چې د دې توان ولري چې پرېښودې ترڅو سياسي قدرت د دولت په لاس کې پاتې شي او ښوي د امنيت ضمانت وکړي. کله چې دغه هدف تر لاسه شي، بيا نو موږ ويلای شو چې زموږ دنده ختمه شوې ده او کولای شو چې بېرته ووځو.

دويچه ويله: د آلمان د دفاع پخوانی وزير پېټر شټروک چې اوس وفات شوی دی، يو وخت ويلي و چې «د آلمان دفاع د هندوکش د غرو په لمن کې کېږي.» آيا دغه جمله لا اوسه هم صدق کوي؟ ۷ مخ

روغتیا او ژوند

مستې مو د شکر له ناروغۍ څخه ژغوري

که تاسې په خپل ورځني ژوند کې ماستې نه استعمالوئ نو له دې وروسته یې د خپلو خوړو برخه وګرځوئ: په هارورډ عامې روغتیا اداره کې شوې دغه نوې څېړنې ثابته کړې چې د مستو زیات یا ورځنی استعمال به انسان د شکر له ناروغۍ څخه په ژغورلو

خلوبښت زره کسانو د ژوند او ژوند کولو طریقه له څېړنو څخه دا معلومه شوه هغه کسان چې هره ورځ ماستې استعمالوي په هغوکې د شکر ناروغۍ په کمه اندازه لیدل کېږي. د دغې څېړنې څېړونکي وایي چې د زیاته اندازه ماستې خوړل په زیاته اندازه د شکر ناروغۍ

کې ډېره زیاته مرسته وکړي. د څېړنې په اساس د ورځې ۲۸ ګرامه ماستې خوړل به د شکر ناروغۍ خطر ۲۰٪ کم کړي. څېړنې په اساس د یو لک او نهه

خطر کمولو لپې بسې که څوک غواړي چې له دغې ناروغۍ څخه په امان وي نو له ۲۸ ګرامو څخه هم زیاته اندازه ماستې باید استعمال کړي

له زکام څخه د ځان ژغورنې مهمې لارې چارې

د ژمي په راتلو د نړۍ شاوخوا او یا سلګونه خلک خوښي کوي او د اوږې په برخه ژمی له خوشینه وي، مګر یوه ویره ورسره وي، هغه دا چې په ژمي کې د سړې هوا له امله د هوا الرجي، او زکام خلک ډېر تکلیفوي او داسې هم ویل کېږي، چې د زکام دارو وخوړئ، نو په یوه اونۍ کې به ښه کېږئ او که یې ونه خوړئ، نو هم یوه اونۍ وروسته به ښه شئ. له زکامه د ځان ژغورنې لپاره څو پخوانۍ کورنۍ نسخې درسره شریکوو او لوستونکي یې باید له خپلو دوستانو سره شریکې کړي.

لاس ومینځئ له زکامه د ځان ساتلو یوه اسانه طریقه دا ده، چې هر وخت باید خپل لاسونه په صابون پاک ومینځل شي، ځکه چې فلو وایرس ډېر وخت، د لوښي، او یوړې له لارې بل ته انتقالېږي، پر زکام اخته ناروغ خپل لاس په خوله او پوزه وهي او دغه لاس یا بل روغ سړي سره ټکوي، چې هغه یې بیا خپلې پوزې او خولې ته وړي، نو ښه طریقه دا ده، چې تل باید خپل لاسونه په صابون ومینځئ او له دې ستلوګۍ خلاص وژغورل شئ، چې الله تعالی د خپل قدرت له مخې شپې اورځې کړي، نو د خوب پر مهال د انسان بدن د ضایع شویو حجراتو د ترمیم او یا سمونې کار پیلوي او د انسو هم ساتونو د خوب په نتیجه کې د انسان بدن پرله خپل صحي حالت ته راګرځي او د فلو «زکام» وایرس یې له منځه وړي او د دې مقابل کې ذهني ستړیا او بې خوبي د بدن مدافع قوت کمزوری کوي، چې له امله یې د زکام په ګډون نورې ناروغۍ هم پر انسان اغېزه کوي.

ورزش بدني ورزش د انسان بدن کې وینه ګرمه ساتي او سپین کرویات پر بدن د ویرېدونکو وایرسونو مخه نیسي. علمي تکاربوهان وایي، چې شپه ورځ کې لږ تر لږه یو ساعت ورزش انسان تندرست ساتي. دا لازمه نه ده، چې خلحاڅي ډېر او رسمي ورزش وکړئ، بلکې په ژمو کې کښته پورته ختل او خلوبښت قدمه هم سړی له زکامه

لاره دا ده، چې سړی باید له ډېرو غوړو او خوږو خوراکونو ځان وژغوري. سړي ژغورلی شي.

زنک (جست) په مناسبه اندازه صحي خواړه، چې زنک ولري د فلو وایرس مخنیوي کې ډېر رول لري. د دې لپاره به میوې او لږ پروټین لرونکي خوراکونه استعمال کړئ او دې کې تر ټولو اغېزمن او ګور شی زنک دی، چې د فلو وایرس په مخنیوي کې مهم رول لري.

اوبه اوبه د جرابونو په وژلو او له منځه وړلو کې ډېره مشهوره ده او ژمي کې پر بدن د بکټریا او نورو وایرسونو په مخنیوي کې ډېر کار کوي او که دغه اوبه له چکن سوپ سره وکارول شي، نو هېښونکې ګټې به ورکړي.

اوبه ژمي کې ډېری خلک د سړې هوا له امله له کوره نه راوځي او د کور ګرمو کوټو کې وخت تېروي، چې ورسره د بدن لوند والی کمېږي او دغه مهال د بدن دفاعي حالت کمزوری کېږي، مګر له دې حالته د ځان ژغورنې لپاره ښه دا ده، چې سړی د خپل بدن اوبه پوره وساتي او وخت پر وخت په مناسبه اندازه اوبه وڅښي.

خندا ښه روغه او چلند خو انسان د ژوند په هر ډګر کې بریا ته رسوي او د دې تر څنګ که څوک خندا خپل عادت وګرځوي، نو یوه اسانې ګټه یې دا هم ده، چې تر ډېره به له زکامه خوندي وي. د خندا د نورو ګټو تر څنګ یوه دا ده، چې سړی په خلاصه خوله وخاندي، نو دې سره د بدن د دفاعي نظام حلیې زیاتېږي او د فلو وایرس مخنیوی کوي.

د سرطان د مخنیوي لپاره د روغتیا د نړیوالې ادارې سپارښتنې

د روغتیا نړیوالې اداري (WHO) د سرطان د مخنیوي لپاره خو سپارښتنې کړې او خبرې کړې دي. ډاکټر (Joachim Schuez) چې دا خبرونه یې کړي، وایي چې که انسانان په خپلو عادتونو کې بدلون راولي تر ډېره د سرطان په وژونکې ناروغۍ له اخته کېدو ژغورل کېدای شي.

۱. سګرېټ مه څکوئ. هېڅ راز دخانیات یا تنباکو مه استعمالوئ.

۲. کور مو د سګرېټو او نورو دخانیاتو له لوګي پاک ساتئ. د کار په ځای کې هم بل څوک مه پرېږدئ چې سګرېټ وڅکوي.

۳. د بدن وزن ته خیال ساتئ.

۴. په ورځني ژوند کې له فزیکي نظره فعال اوسئ، هغه وخت کم کړئ چې په ناسته یې تېروئ یعنې ډېره ناسته او نه تحرک بد دی.

۵. صحي خوراک کوئ.

• زیات حبوبات، سبزیجات او مېوه خورئ.

• د زیاتې کالورۍ درلودونکي خوراکونه لږ کړئ (لکه هغه خواړه چې زیات خواږه یا غوړ لري).

• پروسس شوې غوښه (سلامي - ساسج) مه خورئ. سره غوښه (د غوښې او پسه) کمه خورئ او په خوړو کې د مالګې اندازه لږه کړئ.

۶. که هر راز الکول څښئ، اندازه یې کمه کړئ. د الکولو نه څښل د سرطان د مخنیوي لپاره ښه دي.

۷. لمر ته زیات مه پاتې کېږئ، په تېره بیا ماشومان باید د لمر وړانګو ته زیات وخت نه پرېږدي. د لمر ضد کریم استعمالوئ. د لمر له حمامه ځان ساتئ.

۸. ماشوم ته د مور شیدې د سرطان خطر کموي. که ماشوم ته شیدې ورکولی شئ او نه غواړئ چې ورسې کړئ د هورمون بدلولو تداوي مه کوئ ځکه چې (Hormone replacement therapy) د ځانګړو سرطانونو خطر زیاتوي.

۹. خامخا خپلو ماشومانو ته دا واکسینونه ورکړئ

• هیپاټایټ بي (د ځیګر لپاره)

• ایچ پي وي (Human papillomavirus) د نجونو لپاره

۱۰. د سرطان د معاینې په پروګرامونو کې برخه واخلئ

• د کولمو سرطان (نارینه)

• د سینې سرطان (ښځې)

• د زېلانځ یا رحم سرطان (ښځې)

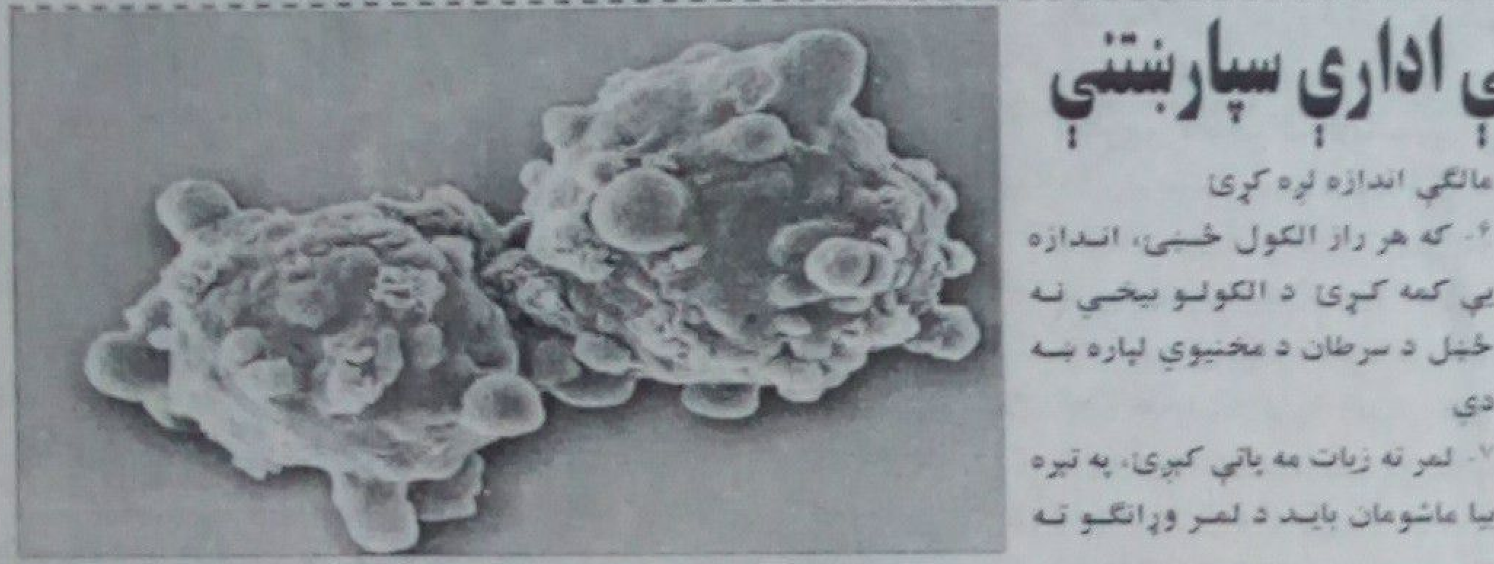

نارنجي رنګه خواړه مو له ړندېدو ژغوري

تاسې به اورېدلي وي چې ګازرې او نارنج رنګه نور خواړه د سترګو دید زیاتوي او باصرې حس له ناروغیو او کمزورېدو ژغوري. دا رښتیا ده، ځکه چې دغو خوړو کې بیټا کیروټین (Beta-Carotene) مواد چې ویټامین اې (vitamin A) غونډې دي، وجود لري چې دغو خوړو ته ژېړ رنګ ورکوي او سترګې او دید ته یې ډېر ګټور دي. خو یوازې بیټا کیروټین د

(Zinc) هم لري چې د سترګو شاتنۍ برخه کې د داغ پیدا کېدو مخه نیسي او انسان له ړندېدو ژغوري.

۳. ستروس او توتان

دغه مېوې پرېمانه پیمانه ویټامین سي (Vitamin C) لري، چې انسان له ړندېدو ژغوري او په سترګو کې موجود اوبو څخه ساتنه کوي او د کمېدو مخه یې نیسي.

۴. بادام

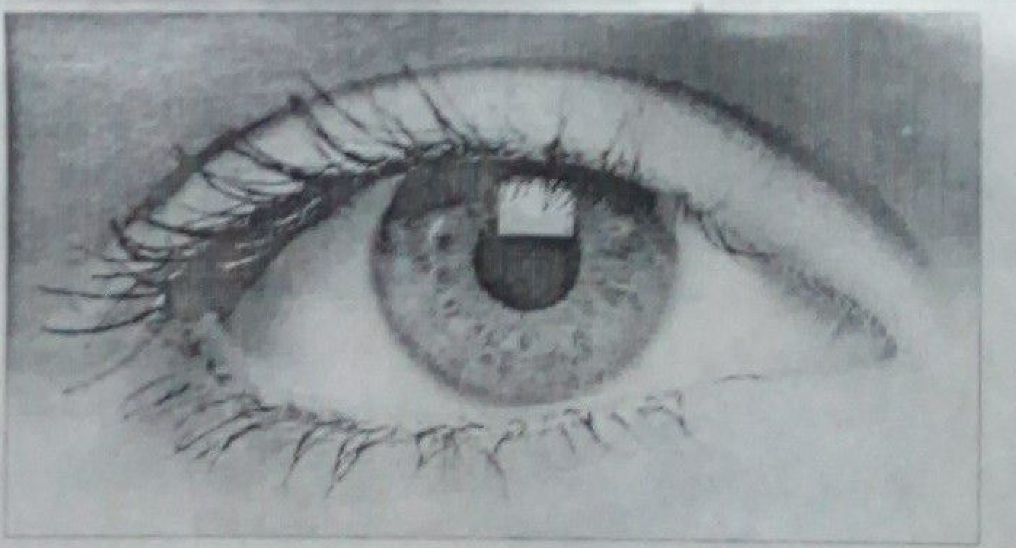

سترګو دید نه زیاتوي، بلکې ډېر نور خواړه هم شته چې لید مو زیاتوي او د باصرې حس له مختلفو ناروغیو ژغوري. لاندې خواړه د سترګو دید لپاره ډېر وخورئ:

۱- شنې پاڼې لرونکي خواړه: شنې پاڼې لرونکي خواړه د لیوټین (Lutein) او ژیزانتین (Zeaxanthin) غوره سرچینه ده یاد مواد د سترګې شاتنۍ برخه کې د داغ پیدا کېدو کوم چې د ړندېدو اصلي لامل دی، مخنیوي کولو سربېره د سترګو د اوبو ساتنه کوي.

۲- هګۍ

د هګۍ ژېړ هم پر لیوټین او ژیزانتین لرلو سربېره ډېره زیاته اندازه زنک

بادام له ویټامین اي (Vitamin E) څخه ډک دی ویټامین اي (Vitamin E) هم په سترګو کې د داغ پیدا کېدو او ړندېدو مخه نیسي څېړنو ثابته کړې ده چې د ورځې یو موټی بادام بدن د ویټامین اي اړتیا پوره کوي.

۵ - د کبانو غوښه:

ټونا (Tuna)، سالمون (Salmon) او انچووي (Anchovy) نومې کبانو کې ډي ایچ اې (DHA) نومې مواد په زیاته اندازه پیدا کېږي ډي ایچ اې (DHA) یو ډول غوړ اسید دی چې د سترګو له وچوالي څخه چې (Dry eye syndrome) په نوم یادېږي مخنیوی کوي.

آتیزم یا د اعصابو د ودې ستونزه، ښه والی او مشکلات یې

ریوټونه وایي چې په تېرو پنځوسو کلونو کې د هغو ماشومانو شمېر چې په آتیزم باندې اخته دي څو برابره زیات شوی دی. ساینپوهان اوس د جسمي روغتیا او ټولنیزو عاداتو ترمنځ په اړیکو غور کوي په دې کې هغوی د انسان په هاضمه سیستم او کولمو باندې څېړنې کړې او غواړي چې اړیکې یې له آتیزم سره پیدا کړي. د نمېل ګارډین په ښوونځي کې چې د کولراډو ایالت په بولډر نومي ځای کې پروت دی ټنکي ځوان پارکر چې په آتیزم اخته دی وایي دا بوخه ګټې لري. هغه وایي «د آتیزم لرونکو کسانو د فکر ډېر د ستونزو په حل کې په زړه پورې دي: له ډېرو تخلیقي لارو کار اخلي. نظر دېته چې ډېر منځکوره وګړي په خبر د ستونزو د حل لپاره له ډېرو ساده او اسانه لارو نه کار اخلي» دغه کار منفي اړخ

دادی هغه څوک چې په آتیزم اخته وي: هاضمه یې خرابه وي او له همدې کبله اندیښنه یې زیاته وي ترڅنګ یې له ټولنیز پلوه سخه وي چې له خلکو سره خبرې وکړي. پارکر وایي، «دده په خوراک کې بدلون دده روغتیا او طبیعت ته انکشاف ورکړی دی» هغه زیاتوي، «زه فکر کوم اوس یقینا هر وخت ډېره کمه بدخلقي، ډېره کمه سخت مزاجي او جنجال کوم»

زیات شمېر څېړونکي دا ګومان کوي چې پارکر غواړي بوخه وکړي. د کالیفورنیا د ټکنالوژۍ او ساینس د انسټیټوټ یو ساینس پوه سارکز موزمانین وایي هغه خواړه چې

خلک خوري په ملیاردو ګڼورو بکټریاګانو باندې چې د هاضمې په نظام کې ژوند کوي، اغېز لري. په دې کې د بکټرایډ فراجیلس بکټریا هم شامله ده هغه زیاتوي، «دغه بکټریا د پرېشانۍ او اضطراب حالت ته انکشاف ورکوي، تکراري خوېونو ته هم انکشاف ورکوي او د خبرو اترو مهارت ته هم وده ورکوي» مازمانین وایي دغه میکروب هغو موږو ته ورکړل شو چې په آتیزم اخته وي، د هغوی د کولمو روغتیایي حالت ښه شو، او بالاخره د هغوی اندېښنې هم ورکې شوې هغه وایي د دغه اغېز به پر هغو انسانانو هم ډېر پراخ وي چې په آتیزم اخته دي. هغه وایي، «لږ تر لږه په آتیزم باندې د اخته خلکو، په یوه فرعي ځانګه کې، آتیزم د مغزو ناروغي نه ده خو ښایي هغه ستونزې چې په کولمو کې دي، هغه په آتیزم باندې د اخته خلکو په خبر اعمالو په پیداکولو کې ونډه لري که چېرې څوک د کولمو او خېټې د علایمو چاره کولی شي، نو په کړنو او سلوک کې یې هم انکشاف راتللی شي» د اریزونا د ایالت له پوهنتون څخه روسا کرازمالنیک هم په انسانانو کې آتیزم په هکله ورته شواهد پیداکوي. هغه وایي، «زیاترو خلکو چې څېړنې کولې، هغوی په په آتیزم اخته ماشومانو په کولمو کې د پاتوجینز لټه کوله موږ په هغوی کې د پتو جینز لټه نه کوله موږ په دې پسې کتل چې په ماشوم کې به میکروبونه شته که نه او موږ دېته ورته نښې نښانې پیداکړې» د هغې په لابراتوار کې داسې شیان په مستند ډول پیدا شوي چې په آتیزم اخته ماشومانوکې د کولمو مختلف میکروبونه نظر هغو ماشومانو ته کم وي چې په آتیزم اخته نه وي. د هغې ملګري ګومان کوي چې ښایي د دغه کار علت د عصري خوراکونو او انټي بیوټیک دواګانو ډېر استعمال وي. دا ټول څېړونکي په دې موافقه لري چې په دې برخه کې نور ډېر شیان هم دخیل دي نسبت دې ته چې د هاضمې، میکروبونو او آتیزم ترمنځ اړیکې پیداکړای شي خو هغوی په دې باور دي چې دوی په یوه امیدبښونکې لاره روان دي، او ددوی موندنې ښایي د طبیعت د نورو بې نظمیو لکه ژور خپګان او سودايي توب په برخه کې مرسته وکړي

د ماشومانو ختنه (سنتول) د ایډز خطر کموي

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د نارینه وو د ختنې (سنتولو) په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر ورسي، چې بیا وروسته دغه مرکز د سنتولو په اړه خپل وروستی لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی ابتدایي لارښود د سنتولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پربنسټ چمتو شوی. چې په ځانګړې توګه د ایچ آی وي وایروس د لېږد په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوې ده.

ګټې

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وي وایروس د لېږد خطر له پنځوسو تر شپېتو سلنې پورې کموي، یا په بله وینا، سنت شوی کس له یوې داسې ښځې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وي ولري، تر امکان لري چې په ایچ آی وي وایروس اخته شي. ددې سربېره، سنتول د تناسلي ناروغۍ Herpes خطر په سلو کې له ۳۰ تر ۴۰ پورې کمولی شي، او د هغو خطرناکو ویروسونو په مخنیوي مرسته

کولی شي، چې له سرطاني ناروغۍ سره تړاو لري. ارزونې ښيي، چې سنتول له ښځې نه سړي ته د ایچ آی وي وایروس د لېږد احتمال کموي. دا هم ښیل شوې، چې په سنت شویو نارینه وو کې د سرطان ناروغي، له وي. له بلې اوږدې مودې راهیسې په ټولنیزو کړنو کې په دې خبره بحث روان دی چې د نارینه کوچنیانو ختنه کول د دوی د روغتیا لپاره خومره ګټوره ده. د ټول پالو له اخلاقي پلوه خومره د منلو وړ دي. دا بحث په ځینو مواردو کې د علمي او ټولنیزو پوهنو له چوکاټه وتلی دی. او په ځینو مذهبي او ټولنیزو کړنو کې یې ترخه غبرګونونه زېږولي دي. ډاکټران وایي چې د ختنې عملیه اړینه ده چې یو سپېڅلي شوي چاپېریال کې د ډاکټرانو په لاس ترسره شي.

ساینس — د دوو ژبو زده کول روغتیا ته ګټه لري

د ساینس د پرمختګ لپاره د امریکایي اداري پوهان وایي چې د دوو ژبو زده کول روغتیا ته ګټه لري. د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وګړي چې دوې ژبې زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه ژبه یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري. همدارنګه هغه ماشومان چې دوې ژبې زده وي د هغو په پرتله چې یوه ژبه یې زده وي ډېر فعاله او ځیرک دي. دغه څېړنه چې د الزایمر په ناروغانو باندې شوې ښيي چې د دوو ژبو ویونکي وګړي ددې ناروغۍ په مقابل کې ډېر مقاومت لري. د ټورنټو دیورک پوهنتون یو ارواپوه ایلن بیالیسټوک ویل که څه هم د ژبو زده کړه د انسانانو په عمر پورې تړاو لري خو بیا هم دا خبره د هر عمر لرونکي انسان باندې صدق کوي. هېر دې نه وي چې په دغه څېړنه کې راغلي دي هغه کډوال چې په کور کې مورنۍ او د کورباندې د هغه هېواد ژبه وایي د مغزي فعالیت او روغتیا له اړخه د هغه هېواد د کورنۍ وګړو په پرتله ډېر سالم دي. د دې څېړنې په پایله کې داسې انګېرل شوي چې له دوو د ډېرو ژبو زده کړه او کارول کېدای شي د مغز په فعالیت له دې امله مثبتې اغېزې وکړي چې په یو وخت کې باید ویونکي په خپل مغز کې څو ځله د ژبو کوډونه سره بدل کړي

تنها اندړ

ادب، تاریخ او فولکلور

د کابل لرغونی او تاریخي دېوال د واقعیتونو او افسانو په رڼا کې

د شیر دروازې غره هغه لرغونی، تاریخي او اوږده دېوال چې تقریباً له څه کم ۱۰۰۰ کاله پخوا ددغه غره په سنوغو لاشونو کې، دیوه اوږده ښامار په څېر کوږ وږ له پل آرتل نه د سهېل ختیځ (بالاحصار) پلو غزېدلی دی، ډېرو زمانوڅه پډونه له ځان سره لري کوم یې واقعیت او کوم یې افسانه دي؟

څکه د کابل ښاریانو ترمنځ همدا اوس هم په متعدد العال ډول دا نقل قول موجود دي چې ددغه دېوال په پخو کې په زرګونو هغه کسان چې ددېوال د جوړولو پر مهال یې یا د وخت د باچا نا فرماني کړې، یا هم دا ډول پنده اویا هم د تهداب لېږه ترې لوېدلي ده، خښ شوي دي؛ دا ټولې هغه پوښتنې دي چې اړتیاده د واقعیتونو په رڼا کې یې سپیناوې وشي او ښېر جواب ورته موندل کېداې شي؛ څکه ددغه دېوال همدا اوس هم له سره تر پایه د یو تاریخي یادګار په توګه په ځای ولاړ دي او بالمشاهده یې هر لیدونکي د لرغونو زمانو د انساني شاهکاریو بوخلانده مظهریه عنوان وېني اویېژني اصله خبره د منطقي دلایلو په رڼا کې د هغه افسانوي او زړه بوګنوونکو روایاتو په سپیناوي ده چې همدا اوس هم د کابل د یو شمېر خلکو تر منځ په پاخه یقین زمزمه کېږي — ترهرڅه لومړي دا رښتیاده اومنو یې! چې دا دېوال د زنبیل شاه او زنبورک شا د واکمنۍ پر مهال دوخت د یوه قوي (سد) په توګه ډېرښنو دحملو د مخنیوي په مقابل کې جوړ شوي دي خودا چې دا دېوال د دېښمن له حملو نه د (محصور) ښار د ږغ ږالې کېدو لپاره ترکومه بریده مؤثر او اغېزناک و او جوړول یې په دومره کړاو او زحمت ارزېدل چې دا دېوال دې جوړ شي

، موږ کوم کارنلرو، اصل مطلب دادي چې داوه شو ددغه دېوال د رنګو شوېو او ښویېدلو ځایونو په کومه برخه کې چا د انسانانو دهډوکو را ختلي ټوټې او کوم هډوکي لیدلي چې ددغه انګیرنې له افسانې نه واقعیت ته ورسوي، ښایي ځوابی منفي وي، څکه که چېرې د اسماعیي غره په سنوغو لاشونو کې ددېوال په امتداد چا د افسانو مطابق کوم هډوکي لیدلاي وا؛ ي حتمي ددغه روایت په مصداق موضوع په رسنیو کې را غبرګېده چې بیا د شک ځای نه پاتې کېده په رښتیا هم دغه ظالم باچا پرته له دې چې ارزښت ولري دغه دېوال له خاورو او تیږو نه جوړ کړ چې دیوه ظالم باچا دظلم او بېداد یوه ستري او دردونکه نمونه ده خوداسې څه چې دپخوانیو او وسنیو روایانو سره مطابقت ولري په دغه دېوال کې نه دي لیدل شوي او دا له دې چې دغه ظالم باچا به په دغه دېوال کې څوک ښخ کړي وي که دلیل را وړو چې ددغه ستري دېوال د جوړولو اړتیا نه وه د کابل ښار اوسېدونکي به ورته ګرېدلي وي تر یوه بریده به ده خو که دا دېوال نه واي نو دا شاهکار به هم نه و ددغه دېوال په اړه بل روایت نه راڅواو هغه دا چې وایي زنبورک شاه د یوې ښځې په لاس له منځه ولاړ، دا چې ولې دې ښځې یو باچا ووژه ا وایي چې ددغه باچا د واکمنۍ او ددېوال جوړولو پر مهال یوه ځوان له یوې انجلۍ سره کوژدن وکړ اوکله چې ددوی د واده ورځ را ورسېده نو انجلۍ له هلک نه وغوښتل چې تر رخصت واخله او کارته مه څه، هلک نه وېرې دا جرأت ونکړ چې د باچا له فرمانه سرغړونه وکړي انجلۍ یوه شوه چې باچا ډېرظالم دي چې خاوند له یې د واده په ورځ هم رخصت نه ورکوي، له ځان سره یې پرېکړه وکړه چې د باچا چاره به څامخا کوي، د کار ځای ته راغله او نه کارګرانو سره یې په لوغ مخ کې په کار پیل وکړ، دا وخت نابېره باچا له کوم لوري پیدا شو کله چې دېښځې سترګې پرې ونګېدې نو زر یې خپل مخ له باچا نه پټ کړ باچا په ډېر تعجب له ښځې وپوښتل چې ولې له کارګرانو سره په لوغ مخ کار کوې او له ما دې مخ پټ کړ، ښځې په ځواب کې ورته وویل زه په دغه ځای کې له تا پرته بل نر نه وینم، باچا بیا په ډېر تعجب ترې وپوښتل

له څه وایې؟ دلته هغه کسان چې کار کوي ټول نارینه دي!

ښځې ځواب ورکړ، نه! که چېرې دوی لران واي نو ستا دا دومره ظلم، ناروا او ناودې به یې په ځان نه منلې، تېره یې را واخیسته باچا یې په ګېډه ووېشت او په لګې یا چا ووژل شو په پای کې یو ځل بیا یادونه کوو چې ددغه دېوال یو ځل په شپاړسمه پېړۍ کې او بل ځل د احمد شا ابدالي د زوی تیمورشا د واکمنۍ او بیا د امیر عبد الرحمن خان په زمانه کې مرمت شوي دي خو دا خبره له هیچا نه ده اورېدل شوې چې ددغه دېوال په فلاني برخه کې د چا دلاس، پښې او یا ګګرې وراسته هډوکي را وختل، موږ ولیدل او دا یې بیلګه ده نوورو ستي او څرګندې نتیجې ته رسېږو چې زنبورک شاه به په دې ظالم و، چې دومره ستري دېوال یې د یوه سېر په توګه د پردیو د حملو ددفع او لرد په مقابل کې جوړاوه خو دومره به نه و، خوږې چې ژوندي انسانان یې په دېوال کې ښخول په هر صورت روایت دي چې دا ښځه چې دغه باچا یې ووژه (سوهې) نو میدله، چې د سپوږمۍ په مانا ده او دا غر چې دا دېوال یې په سینه کې تېر شوي دي لسمي وجه یې د سوهې نه نامه لومړي د (آسه ماه) او وروسته په (اسمایي) او ښتي دي اود! کیه هم د کابل ښاریانو ترمنځ له یوې ژبې نه بلې او له یوې سیني بلې تر نس ورځې را رسېدلې ده

حیات الله

د سرمحقق سید محی الدین هاشمي ((وینا څنګه وکړو؟)) ژباړل شوی کتاب له چاپه را ووت

دهرکاریه تر سره کول خپل ځانته یوه لیعه، پخه، مستقیمه لاره او طریقه غواړي که څوک پخپل هدف کې له دې لیغې لارې چپ شي لوخود به حامې ته وژي او دوړې به کوي، دلته زمونږ موخه هم په یوه ډېره مهمه موضوع چې هغه (ویناڅنګه وکړو؟) دیوه نوي چاپ شوي کتاب په مخ کتنه او منځپانګه را څرخي څکه هم کتاب مهم دي اوهم یې مخ کتنه باید په داسې الفاظواو کلماتو وشي چې د کتاب له محتویاتو سره تناسب ولري او ددغه اهمیت په رښتینې ټه را غبرګ کړي څکه د کتاب له عنوان څخه څرګندېږي چې دیوې پنډې (ناستې) انساني کتلې په وړاندې د خطابې د مېز له شا د لومړي ځل لپاره څنګه وینا وکړو؟ داسې وینا چې که مو لومړي ځل هم وي خوغږ او نه مو دحاضرینو له اغېزې ونه ربړي په رښتیا هم چې د لومړي ځل لپاره په یوه محفل کې وینا سخته ده اوسمې پر ځای او منطقي خبرې کول هم کومه اسانه خبره نه ده که چېرې موږ یو څوک وګورو چې د خطابې د مېز له شا په جرئت او مهارت خبرې کوي ځایې په بارسار یې ستاینې ورکړې وي او په ځان بشېر کنټرول او حاکمیت ولري، نو څکه هغه کسان له دې امره مستثني دي

زمونږ خبره په هغو کسانو ده چې نوي غواړي لیډران شي اویا هم دکوم بل مکلفیت له مخې وینا کولو ته اړ شي، نو څنګه باید دوی جرئت ولري چې په داډه زړه دنورو په وړاندې خبرې وکړي ددوی لپاره څه کول پکار دي؟ په دغه کتاب کې ددې ور کسانولپاره داسې پیغام پروت دي چې د کتاب په لوستلو یې ستونزه کنټرولېږي په رښتیا هم چې ددغه کتاب مطالعه به له هغو کسانو سره ډېره مرسته وکړي کوم چې غواړي نوي د سیاست په ډګر کې داخل او خپل ذهني تراوشات په سمه او منطقي توګه حاضرینو ته ابلاغ کړي دغه کتاب په پنځو برخو او پنځلسو څپرکیو کې چاپ شوي دي په

لومړي څپرکې کې د وینا کولو اساسي او اصولي مهارتونه په ګوته شوي او همدارنګه داسې چې د خبرو کولو په وخت کې د نورو له تجربو څنګه ګټه واخلی او د جرئت زړه پیدا کړی، نو تر ټ لومړي خپل هدف او موخه په وړاندې ولرئ، مځکې تر مځکې خپل ذهن برابرتوب ته چمتو کړئ او دتمرین لپاره هیڅ فرصت له لاسه مه ورکوئ او که امکان ولرئ غږ ته ولاړشي او هلته تیږي د ناستو کسانو په عنوان خپل ذهن ته را غبرګي کړې همدوي ته اوردې خبرې وکړې تمرین وکړې خپل غږ او د خبرو کولو طریقه په ټول او ټیپ اواز تمرین کړې چې دا تر ټولو ساده او اسانه طریقه ده او ډېرو هغو کسانو چې په پیل کې د خبرو کولو جرئت نلري دا طریقه تمرین کړې چې په زړه پورې نتیجه یې لرلې ده ددغه کتاب په دوهم څپرکي کې د وینا کولو پر مهال په ځان د باور په اړه موضوعات را غلي دي اوددې څپرکي مهمه موضوع داده چې ویره یا ډار له ناپوهۍ او پر ځان له باور نه لرلو را زېږي داچې څنګه د ډېرو کسانو په وړاندې وینا وکړو د وینا کولو پر مهال د جرئت یو نوې لارښود باب دي د وینا کولو اسانه او اغېزمنه لار ددې کتاب ددریم څپرکي محتویات دي چې د مطالعې او تجربې په بنا یې د وینا کولو سمه او پر ځای لارښوونه کړې ده او په دې څپرکي کې دا هم راغلي چې تاسې د څه په اړه چې خبرې کوئ باید مینه او علاقه هم ورسره ولرئ یا په بل عبارت د ښاسیو د کولو پروخت ټل هغه موضوع د ځان لپاره وټاکئ چې مینه او مهارت دواړه ورسره ولرئ څلورم څپرکي، بیا د وینا وال او اورېدونکي په اړه د وینا کولو د مثلث ددریو هرمونو او د هغو دردریو ټاکلیواړخونو په هکله دي چې د کنفرانس ټوله موضوع پرې را څرخي اولیاپه داچې کتاب تر ورووستي څپرکي پورې د خبرو کولو په اړه په زړه پورې مطالب او څرګندونې لري چې په لوستلو یې د وینا کولو اصول او سمې لارې چارې لوستونکي ته وروزده کېږي دغه کتاب د ۱۰۰۰ ټوکو په کمیت په ۲۷۵ مخونو کې د مېهن خپرندویې ټولنې له خوا په روان کال کې چاپ شوي دي

حلیم

د مصطفی عمرزي په هاند او هڅو د ((پور خرد)) کتاب له چاپه راووت

په منځنیو پېړیو کې به که چا د خپلو څېړنو په ترڅ کې د طبیعت په اړه کومه نوې نظریه ورکړه او یا به یې داسې فرضیه وړاندې کړه چې له دې د مخه به چا نه وه اورېدلې نو د ارتداد په اتهام او یا په کوم بل نامه به وژل کېده او زنګل کېده، څکه هغه وخت د طبیعت په اړه دخلکو د پوهې د کچې د ټیټوالي له امله معلومات کم او لید لوري یې محدود وو، چې په دې توګه ډېرو څېړونکو مطالعاتو او څېړنو په ترڅ کې د ټولې نظریاتو یا وجود خپل خالونه وخوړل او ژوند یې له لاسه ورکړ داسې پېښې اوس هم د ښې په بدلون لیدل کېږي او اورېدل کېږي چې ایراني استاد ناصر (پورپیران) په لیت پرک په د مقالو په شکل لیکلي او ښاغلي مصطفی عمرزي ددې مقالو د ارزښت او اهمیت په پوهېدو سره هغه را ټولې کړې اود یوې په زړه پورې عالمانه او هراړخیزې سریزې په لیکلو سره یې په روانه دري ژبه د کتاب په بڼه چاپ کړې دي چې ددې کتاب چاپ د مصطفی عمرزي لوی خدمت ګڼلی شو څکه د خپلو خلکو ذهنیتونه یې د خپلو ارزښتونو، تاریخي مسایلو، هیوادپالنې، ادب او سیاست په ډګر کې رو ښانه کړې دي او د مسایلو په وړاندې د ځواب ویلو کېدو پر ځای یې هڅوې ته د حق غږ ښتلو حق ویلو د روا او په ځای ګستاخي؛

په څېړونکو او شونکو ساحه را تنګه شوي ده، خو دا چاره اوس ډېرو د هغو کسانو په ستونې را ټینګه ده کوم چې د عقیدتي ارزښتونو د لا ټینګاو او ترڅنګ یې دنورو مجهولو سیاسي مسایلو سپیناوي په اړه د خپل ولس ذدهنیتونو د روښانه کولو او لا پوهاوي لپاره څېړنې او ګروېږنې کوي زمونږ د خبرو اوسنۍ موضوع هم د ((پور خرد)) په نوم د یوه داسې کتاب په اړه ده چې د اسلامي او نړیوالو ارزښتونو په اړه پلټنې پکې شوي دي. دا هغه کتاب دي چې دعقیدتي ارزښتونو لوي څېړونکي ذهنیت ورکړي دي

په رښتیا هم که څوک د چا له خوا مظلوم واقع کېږي او یا هم په لوی لاس د بل په وړاندې له خپل ځانه مظلمه جوړوي دا حالت الله پاک ته هم د ظلم ورته دي څکه د حق غږ باید تل له وېرې پرته او رسا اوچت وي

ناصر (پورپیران) دکتاب په لومړیو کې لیکي، که حق ویونکي نه یاست لااقل د حق او حقیقت د اورېدونکو جرأت خو ولرئ څرګنده ده چې دا داسې له مانا او مفهوم نه ډکه خبره ده چې

۷ مخ

ملي، ولسي او فولکلوري سندرې

څېړونه: علي محمد منګل

ملي او ولسي فولکلوري سندرې یا شعرونه، دپښتو لرغوني آریایي ژبې هغه ادبي رنګینې او قیمتي مرغلرې دي، چې دپښتو ادب دادبي چوکاټ له رغښت سره سمې دپښتون ولس له خوا ویل شوې اوایجادشوې دي دا ولسي خود روپه اشعارلکه دصحرا ګلونه ډېر سوچه راغوړېدلي دي، چې ځانګړې فورم، رنګ، ښایست، خوند اومحتوی لري، په خاص ډول، سرود، آهنګ اوسېلاب سره ویل کېږي، چې دملي موسیقۍ ډېر غوره اوپاخه رغښتونه لري دا ملي، ولسي اوفولکلوري اشعار دپښتنو دتاریخ اوټولنیز ژوند یې ساري لمره اومحصول ګڼل کېږي، چې دپښتو ولسي ادب بڼ ډېر ښې ټاټه، تازه، سمسور اوخوشبویه دي دا هم څرګنده ده، چې په دغو ملي اوولسي سندروکې دقامولۍ او وطن دوستۍ رنګ ډېرغالب دی، داڅکه چې دولس له ملي روحیې څخه سرچینه اخلي او د ملي رنګین روح په دغو یې سارو اشعاروکې په پوره جلوې اوخلاسره راځلېدلي اوانځور شوي دي، چې دځان لېږدلي، دوطن دننګ، مینې اوعشق لمبې پکې په خاصو ادبي ولولو سره زمزمه شوي دي اولابه دپښتو ادب په شته اوسموره ورشو کې دغه ادبي ښایسته غوټی راسېرغې اوګلونه کېږي، دډېروغازیانو، شهیدانو او مینانو دمینې، حسد اوکینې یادونه په کې شوي ده دا ملي سندرې او اشعاردپښتو هغه خوږ ادب دی، چې دمینې، ذوق اواحساس اودپښتو دپښتونولۍ له قانون اوانسانی ډېروښوجذباتو څخه راپیداکېږي، چې محرک اوخوځښت یې هم یوازې دپښتون دمینې نه ډک زړه اودده دانساني مینې عواطف اودکردار جلوه لري، چې په پښتو اوپښتونولۍ پرې اړوند دي دپښتو داملي اوولسي غوره سندرې اوفولکلوري ادب پښتو ژبه په راښېرازه او ژوندي کوي اودپښتنو دخپل منځي اوانسان پېژندنې سم اوپه سمون له پاره ډېره عالي الویه وسیله اوباوري پانګه ده پښتو ته داضرور اولازمه ده، چې ددغو ملي اشعارو اوفولکلوري سندرو په رغښت اوبرخه کې په ځان ډېر ونه ومني اوهغه له کلیو اوبانډو څخه له ټولې هرې اوادبي ښکلا سره راټولې کړي اوددغې لار کې قلم په مینه وچلوي اوخانونه په ستړې کړي په هرحال موږ به دلته دمامولې ((میموني)) دغمیزلې ژوند اوکیسې په اړه، چې په تلنده اوځوانه ځوانۍ دنړۍ په غمازۍ اوشجاعۍ دخپل مېړه له خوا حلاله شوې اوسره شوې ده دبېلګې په توګه لو خوسندرې په دې اړه دړله وړاندې کړو

میمونه، مامولی، میمونې دخېرمحمد لور ه، دباجوړ دناوه ګی دغلجيوپه کلي کې یې دخپل پلار سره ژوند کاوه میمونه اومامولې، چې ځوانه اوپیغله وه، داسې ښایسته وه لکه دیاقوت پمی دښکلا اوښایست آوازه یې په ټولې اوتبردې پښتونخوا کې خوره وه هرچاپه غوښتل، چې داپکلي پیغله دخپل کاله ډیوه کړي، خو دخدای پرې کارونه وو ددې قلم دخپل تره له زوي شېرعلم سره وهل شوې و، پلار یې خپل وراره شېرعلم ته ورکړه شېرعلم په سخه هم ترلودله، چې دګوندي لور وه، دشېرعلم مشري ښځې دمیمونې سره، چې ګشره بنی یې وه زړانه رخه اوکینه درلودله، یوه ورځ شېرعلم له کوره چېرې په سفر تللی و دده مشرې ښځې، چې له خدایه داغوښتل نو دشېرعلم دتلو څخه یې ګټه او استفاده وکړه اوپه میمونه خوارکې یې تور ولګاوه شېرعلم تاپوه، چې له سفره بېرته کورته راغی، ښځې له به اوریداڅه پوښتنې مامولې خوارکۍ یې دېنې په لمون اوسخت تور، چې عجیبه یې نوم و، حلاله کړه دمامولې دغه ترخه اوزړه دردوونکې کیسه په ډېرو پښتنې سیموکې مشهوره ده، ډېرو شاعرانو ددغې تراژېدۍ اوغم لړلې کیسې انځورونه په نظم کښلي اودهغې په نیمه حوازوند یادې یې سوې سوې چیغې اوفریادونه له خولې ایستلي دي دپښتو په ولسي ادب، په ملي اوفولکلوري سندروکې، دمیمونې نوم په زیات څېګان اوخواشیني سره یاد شوي دي، چې دهغې دغمجنې مړینې حال اوپه تېرې پوره راجوتېږي په ولسي سندروکې یې یاد داسې پرځای شوي دي

په لنډیو او ټپوکې

بیا به په منځ دکلي نه ځم
دمیمونې دا داګیلې راته کوینه
بیا به په منځ دکلي نه ځم
دمیمونې دسرقاتل به شم مینه
دمامولې عجیبه ځني
دشېرعلم توري نه شېرې ورکوینه
مامولې خاص دباجوړ ده
داشېرعلم یې په تمون حلالوینه
مامولې ګورنه ځواب وکړو
په صندوقچه کې مې باهودی ورکه په
شینه
دشېرعلم صبر تمام شو
چېرې نه یې لاس کړو مامولې حلالوینه
دشېرعلم وعده پوره شوه
دمامولې دولی یې پورته کړه ننه
د مامولې دمرګ آوازشو
په بڼ کې ولې ناوېدې وېریې کاونه
دمامولې سره وینه راغله
کندي دغم ورته په لار کې جوړې دینه
دمامولې مراد حاصل شو
هغې به داساعت غوښته په زیارتونه
دمامولې همرولې راغلي
څوک ورته ژاړي څوک پرې وایي
تهمتونه
دمیمونې دمرګ آوازشو
ژابو روان کړل په هوا کې کاروونه
دمیمونې دمرګ آوازشو
جینکو وران کړل دجمس شیبکی
خالونه
میمونه شنه شوه په خندا شوه
دکاکاروی به مایه څه حلالوینه
دکاکارویه راته وایه
کوم یونقصادي ئې په ملکې وینه
که وي نقصان له مانه شوی
دکاکارویه مره مې کړه خون دربخښمه
دکاکارویه درنه وایم
زه پښتنه یمه دقام نامه ګیمه
زه پښتنه یم ډمه له یم
دکاکارویه چې دقام نوم به ناړمه
دشرم کار مانه پډبکاري
زه لویه شوې دپښتون په کور کې یمه
دکاکارویه راته ګوره
په ماخولې دخلکو راغلي دینه

په ټګنی کې

دېغلتوب ښایست پخوا وژلې یمه
ماېګناه حلالوینه
****
دمیمونې افریاګوره
چېرته به نه وته نه کوره
په شیطنت دمې توره
اوس به یې وژنې له پیغوره
چې شیر علم (دعجیبې) اورې وینا
مایې ګناه حلالوینه

سندره لیکی

شیرعلم فکر دموزې و
دتښکوپه پابو چاکړې مرګونه
شیرعلم اصل کې پنګی و
پماګیو، یوبو داندې چاکړې مرګونه

سروکي

دامیمونه خواره یې مړه کړه
دبوکوز دی شیطاني کوي په غلا
څیرکړي الله
****
زاړې میمونه چې مانه نه حلالوینه
سره لاسونه وارپه واروهې ژړا کوینه
وه ژړا کوینه

ټوپې

میمونه مې وړې وړې سنګې وهینه
ټوله په وینو کې لمده ده
میمونې وېلې شیرعلمه
زما دخوږ زړګي ملهمه
دعجیبې نه راته پېښ شول پسانونه
ټوله په وینو کې لمده ده
دعجیبې نه توبتي شوم
لکه پتنګ په اورستي شوم
دشیرعلم مینه په ټلي باندې کوینه
ټوله په وینو کې لمده ده
اشنایې نه و هغه مې وړور و
پیدا زما دتره په کورو
دتښتکو یې رانه وکړه سوانونه
ټوله په وینو کې لمده ده
که میمونې زارې کوله
شیرعلم کله منوله

فرهنګ او دودونه

په اسلام کې د ښځو حقوق

قتیل خوږیاڼی

داسلام سپیڅلي دین دیري دنورو ادیانو په نسبت ښځې ته مقام درناوی کړی او په اجتماعي او سیاسي ډګر کې یې له نارینه وو سره یو شان حقوق ورکړي دي. له ټولو مخکې یې ښځې ته دژوند حق ورکړي او په ژوندۍ یې دښخول غندلې اومنع کړي دي «بای ذنب قتلت» له ښځو په تېره بیا له کونډو سره په بېلا بېلو ادیانو او مذاهبو کې بېل بېل ظالمانه سلوک کېده په یهودو کې به ښځه ورورکونډې دژوندي ورور ملکیت شوه او چې څنګه به یې خوښه وه هغې به یې ورسره کول هغې داحق نه درلود چې په خپله خوښه له چاسره نکاح وکړي په عیسویت کې که څه هم داخبره نشته، خو له کونډې سره دښځګۍ لپاره کومه طریقه نه وه ټاکل شوې په هندوانو کې خودکونډې ژوندته له سره ضرورت نه لیدل کېده ټول عمر له خوشحالۍ اوسینګاره بې برخې وه په عربو کې هم دغه رواج و، چې کونډه به دمیراث خورو ملکیت شوه ډول ډول تکلیفونه به یې ورسول او چې چیرې به یې خوښه وه هلته به یې ودوله زموږ په ټولنه کې هم دکونډې دغه حال و، چې دیهودو او عربو له کونډو سره او په ځینو ځایونو کې لاتر اوسه دغه حال روان دي چې کونډه دمنقول اوغیر منقول مال په شان میراث ګڼل کېږي دمېړه له کورنۍ پرته بل ځای نه شي ودېدلې دغه راز په عربو کې ښځې په عمومي توګه دخارویو اومالونو په څېر تجارتي مارکیټونو ته وړاندې کېدلې اوهلته به دخارویو غوندې پرته له دې چې څه حق ورکړل شي خرڅېدلې چې دعکاظ تجارتي بازارېې غوره اوژوندی مثال دي، خو دحضرت سیدالمرسلین محمدمصطفی (ص) په بعثت سره دغو ټولو ظلمونوته دپای ټکی کېښول شو او ښځو ته دشریف انسان په سترګه وکتل شول، په عظیم الشان قرآن کې (۲۸۲) ځایه د ښځې نوم راغلی اوددوی په نامه دنسا سور نازله شویده الله پاک (جل علی شانه) دقرآن عظیم الشان په (۷۱) یم ایت کې فرمایي ژباړه «نارینه مسلمان او مسلماني ښځې دیوبل دوستان، اوساتندویان، دي په نېکو کارونو سره امرکوي اوله بدوکارونو څخه منع کوي لمونځ، دهغه له ټولو ادابو سره سره رسوي زکات ورکوي او د خدای (ج) او دهغه پیغمبر (ص) اطاعت کوي همدوی دي چې پردوی باندې خدای زر رحم ورکړي بیشکه چې خدای دستر قدرت اوحکمت خاوند دی» پیغمبر (ص) فرمایلي «څوک چې دمسلمانانو چاروته پاملرنه نه کوي دمسلمانانو له ډلې څخه نه دی» اوبا «تاسې ټول دیوبل سرپرست یاستې اوهرڅوک دترخپل لاس لاندې کسانو په هکله مسئول دی» خدای (ج) په قرآن عظیم الشان کې داسلام ستر پیغمبر ته لارښوونه ورکوي چې له مومنو ښځو څخه بیعت واخلي او فرمایي «ژباړه» «ای پیغمبره کله چې مومنې ښځې په دې شرط چې دوی به له خدای سره څه نه شریکوي اونه به دوی غلا کوي اونه به دوی زنا کوي اونه به دوی خپل اولاد وژني اونه به په دروغو سره راتله کوي چې جوړوي یې په منځ دلاسواوپښو خپلو کې یعنې له خپله خانه هغه کوچنی چې له ناروا لارې څخه یې دخپل اولاد په توګه نیولی وي، خپل مېړه ته دې نسبت نه ورکوي اونه به له تاڅخه نافرماني کوي په معروف (نیکو چارو) کې نوته بیعت وکړه له دوی سره اوبښنه وغواړه لپاره ددوی (ښځو) له خدایه چې خدای ښه بخښونکی (دخطاګانو) اوډېر رحم والادی (په انعام، اجرا وثواب سره، معروف په لغت کې پېژندل شوی ته وایي اوپه شریعت کې یې په داسې یو شان باندې اطلاق کېږي چې شرعاً اوعقلاً غوره شوی وي، نوله همدې امله دمعروف کلمه ټول هغه ترټولونه اوزمنې که سیاسي وي یاټولنیز، سوله وي یاجګړه، خو چې دټولنې لپاره ګټور وي په برکې نیسي داسلام په لومړیو وختونو کې هم ګورو چې ښځو دخدای (ج) له پیغمبر (ص) سره دسیاسي اومعنوي مشر په توګه بیعت کاوه بردنه دبی بی (زینب) (رض) بیعت نه کول یا رایه نه ورکول اودیزسنیانو په وړاندې مخالفت دخدای (ج) دپیغمبر (ص) په تاریخ کې شهرت لري چې خومره انقلابي اوسیاسي وې اوداسلام ستر پیغمبر (ص) فرمایلي «ترټولو ستر جهاد دظالم رهبر په

وړاندې دحقې کلمې ویل دي» په قرآن مجید کې په کارونو کې دسلامشورې سپارښتنه شوې اوخطاب یوازې نارینه ووته نه بلکې ښځو او نارینه وو دواړو ته دی لکه چې داسلام ستر پیغمبر (ص) له بي بي خدیجې (رض) سره مشوره کوله اونورو اصحابو هم په مهمو مسئلو کې له خپلو مېرمنو څخه نظر غوښته اوددوی انتقادي نظریاتو ته یې غوږ نیوه داهم دیادولو وړخبره ده چې بی بی خدیجه (رض) لومړنۍ ښځه ده چې په اسلام مشرفه شوه اوداسلام په لاره کې لومړنۍ شهیده هم ښځه وه چې (سمیه) نومېده دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې دحکم زوی مروان خلیفه ته مشوره ورکوله چې دحضرت عثمان (رض) ښځې هم غوښتل چې په دې مورد کې خپل نظر څرګند کړي مروان غوښتل چې دهغې دخبرومخه ونیسي، خو خلیفه وفرمایل «پرېږده چې خبرې وکړي دهغې مشوره له تانه صادقانه ده» دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې په سیاسي چاروکې دبي بي عایشې (رض) لاسوهنې په تاریخ کې مشهورې دي اودمسلمانانو خلیفه په سیاسي چاروکې دښځو دګډون مخه نده نیوله دي لپاره چې دوی ښځې دې نه نیوله دحضرت رسول اکرم (ص) په وخت کې ښځو په جګړو کې ګډون کاوه اودضرورت په وخت کې به یې دحضرت رسول اکرم (ص) ساتنه کوله لکه چې دکعب لور (نصیبې) داحدیه جګړه کې خپل ځان دپیغمبر (ص) سپر وګرځاوه اولیکلي یې دي چې دوولس ځایه ټپي شوې وه له هغو مشهورو ښځو څخه چې له رسول الله (ص) سره یې په جګړو کې ونډه درلوده ربیعه اوعطیه او ایمان (بي بي عایشه، امیه اوسلیمه ام سنان، لیلاالغفاري اوذهاک اودعبدالمطلب لور صفیې (رض) په عزت او درناوي یادې شوې دي له اسلامي حکمونو سره سم سلطاني ښځې په هغه صورت کې چې دمسلمانانو دامیرله خوا دوی ته نیابت ورکړل شوی وي، حق لري چې دښمن ته پناه ورکړي، دسولې په خبرو اواترو کې ګډون وکړي اوسیاسي شخړې حل کړي په هند کې دمسلمانانو دتسلط په وخت کې داورنګزیب او دده دسیال دباکلو داختلافاتو دحل په برخه کې دبیګم جهان آرا رول دیادولو وړ دي همدا رنګه تاریخ لیکونکو داورنګزیب اوشاه جهان دلانجې په حل کولو کې دجهان ارا دهلو ځلو یادونه کوي اولیکي چې «بی بی جهان ارا له خپلو ټولوسیاسي مصروفیتونو سره سره دخپل وخت دصوفیانو له ډلې څخه هم وه اوددوو کتابونو لیکواله هم ده اوترټولو ستر یادګار یې داګرې لوی جومات دي» دمسلمانو ښځو له ډلې څخه چې په حکومتي اوملکتي مسایلو کې یې ونډه درلوده دغه راز په هند کې درضیه سلطاني په هرات کې دتیموریانو په وخت کې دګوهر شاد اوبه اوولسمه پېړۍ کې د نور جهان نوم دیادولو وړ دي فرانسوي ستر ټولپوه اوتاریخ لیکونکی ډاکټر ګوستالیون دښځو دحقوقو اوونډې په هکله «داسلام اوعربو تمدن» په نامه خپل کتاب کې لیکي «اسلام نه یوازې دا چې دښځې مقام یې دروند کړ بلکې لومړی دین دی چې پر دې کار یې لاس پورې کړ هغه حقوق چې قرآن اوفقهي کتابونو دښځو لپاره ټاکلي دي خوځلې له هغو حقوقو څخه زیات دي چې اروپایي ښځې یې لري» ډاکټر ګوستالیون زیاتوي «دهغو مطالبو له ډلې څخه چې داسلامي تمدن په وخت کې دښځو په اهمیت باندې دلالت کوي دادی چې زیاتره ښځې دپوهې اوکمال څښتنانې دي لکه چې دستر عالم دصبان دزوی جابر له خولې بی بی عایشه (رض) خوانه اومحترمه ښځه چې دخپل وخت ترټولو پوهه ښځه وه اوبادلیتی په نوم یوه بله ښځه چې له ډول ډول عقلي اونقلي علومو څخه په کافي اندازه خبره وه اوډېر ښکلي خط یې درلود په هسپانیه کې دمسلمانانو خلیفه به خپل ټول ارزښتناک لیکونه په هغې باندې لیکل همدا راز دفاطمې په نامه یوې بلې نجلۍ چې دخلیفه لیکونه به یې یا لیکل په کتابت کې یې دفضل اوپوهې څښتنان ټول حیران کړي وو اوهم یې یوه ډېره قیمتي کتابخانه درلوده چې په هغې کې یې ډول ډول قلمي کتابونه راټول کړي وو» دپورتنیو دلایلو، دسلګونو ایتونو اواحادیثو اوداسلام دتاریخ دیلایلو صحنو په پام کې نیولو سره دانتیجه ترلاسه کېږي چې اسلام ښځو ته په سیاسي مسایلو کې نه یوازې دګډون حق ورکړی، بلکې دهغو مسایلو ډول چې دښځو په وسیله سرته رسېږي او له ګټورو کارونو څخه دي دنوان ترانداز پورې په نارینه وواوښځو دواړو باندې فرض شوي دي په پای کې باید ووایو چې زموږ په اسلامي عقیده کې سیاست یوازې دټولنیزو چارو دتنظیم او اداري په معنی نه دي، بلکې دټولنې داصلاح او روزنې په مفهوم اودمدني ټولنې دجوړېدلو په معنا هم دی چې په حقیقت کې مورنۍ دنده اودماشوم پالنه په خپله یو سیاسي عمل دی

احمدیان، در رقابت با فلم‌سازان جهان

امرالله احمدیان، با ارایه نمایشنامه‌های جالب و دیدنی نخست در تیاتر و سپس وارد کار در سینما شده است او اکنون در صدد رقابت با فلمسازان مشهور جهان می‌باشد. این سینماگر افغان با اشتراک در ورکشاپ‌های آموزشی با هنر تیاتر آشنا شده و در چندین نمایشنامه نیز نقش بازی کرده است. «چهره‌های ماندگار» نهادی است که به ابتکار احمدیان و محمدیعقوب امینی در هرات راه‌اندازی شده و فعالیت‌های متعددی را در عرصه هنر تیاتر و سینما انجام داده.

احمدیان، تا اکنون توانسته است بیش از دهها نمایشنامه را در بخش تیاتر، نویسندگی و کارگردانی کند. از جمله نمایشنامه‌های وی که پسندهای زیادی داشته است، «لحظه‌ای برای خنده، رستورانت، سه راهی، تست بازیگری، مادرم روزت مبارک، «لبی وی ما، خواستگاری و تعبیر خواب» می‌باشد. احمدیان با ارایه نمایشنامه‌های تیاتر در ولایت هرات، توانست که چگونگی مدیریت تیاتر را در معرض توجه مردم و هنردوستان قرار دهد. این کار وی باعث شد که دیگر موسسات نیز حمایت شان را از این نهاد اعلام کنند. «چهره‌های ماندگار» تحت نظر وی در عرصه آموزش هنرمندان زن توانسته است شمار زیادی هنرمندان زن را رشد دهد. خاطره عزیزی، یکی از بازیگران موفق این گروه می‌باشد و از همین لحاظ، خاطره

عزیزی به عنوان بهترین بازیگر زن در افغانستان شناخته شده است. این گروه با راه‌اندازی آموزش هنر سینما در بخش‌های مختلف، جوانان را جذب کرده و با همکاری مدیریت تیاتر ولایت هرات و آمریت امور جوانان این ولایت و همچنان به همکاری موسسه «لینکلن امریکایی» صنف‌های آموزشی را تشکیل داده و فعالیت‌های هنری شان را انجام داده‌اند تا هنوز سه نمایشنامه این گروه نمایش یافته است. مدت سه سال است، امرالله احمدیان و گروه هنری اش، مصروف آموزش هنرمندان و ساختن نمایشنامه‌های تیاتری بوده اند که با برگزاری ورکشاپ آموزش فلمسازی از سوی کشور انگلستان در این ولایت، آنها نیز اقدام به ساختن فلمهای سینمایی نمودند. فلمنامه «یک شب زمستانی» که توسط احمدیان نوشته شده است، از سوی «نهاد بریتانیایی» به عنوان بهترین فلمنامه معرفی شده است و فلم «یک شب زمستانی» در جشنواره بین‌المللی دیدار تاجکستان به نمایش نیز رفته است. بعد از ساختن این فلم، امرالله احمدیان، فعالیت‌هایش را بیشتر متمرکز به سینما می‌کند. وی در دو فلم هنری با کارگردانی الیاس اکرمی، به عنوان دستیار کارگردان کار کرده است. امرالله که هدف نهایی‌اش در کارهای سینمایی را رقابت با فلمسازان دنیا عنوان می‌کند، می‌گوید «این کار هر چند مشکل است، اما با تلاش فراوان امکان‌پذیر خواهد بود.» او این بار در صدد تأسیس یک نهاد دیگر فلمسازی به نام «راوی» می‌باشد. البته فعالیت‌های گروهی این نهاد به گونه مقدماتی آغاز شده است می‌توان «فلم جمیله» را آغاز کار این گروه پنداشت. در این فلم، در کار کسانی که در نقش دستیار، کارگردان، فلمبردار، نورپرداز، صداپردار، و دیگر فعالیت‌های تخنیکی کار کرده‌اند. در حدود ۱۵ بازیگر دختر و پسر که شامل گروه «راوی» می‌باشند نیز نقش دارند. فلم «خشت خام» به کارگردانی الیاس اکرمی به همکاری گروه «راوی» ساخته شده و امرالله احمدیان در نقش مرکزی ظاهر شده است.

صمدعلی نوازش

د ښځو دیارلس کلنې لاسته راوړنې دې خوندي شي

سوله او ثبات د ښځو لپاره یوه ځانګړې معنا، مفهوم او ارزښت لري او د څه باندې دېرش لسیزو جګړو او تاوتریخوالي له کبله سولې او آرامۍ ته لېوال او سترګې په لاره دي، ځکه په دې تېرو کلونو کې یې د تپل شوې جګړې له کبله د زړونو ټولې خوښۍ او نېکمرغۍ له لاسه ورکړې او کلونه کلونه یې د جګړې ترخ زهر څکلي دي. د افغانستان د ښځو هیله او امید دا دی چې د دوی په ژوندکې مثبت بدلون راشي، د افغان ښځو او ولس ډېره مهمه او عمده غوښتنه دا ده چې د افغانستان د خلکو او د ښځو هغو ارزښتونو او لاس ته راوړنو ته دې درناوی وشي، کوم چې په تېرو ۱۳ کلونو کې یې ترلاسه کړي دي. له مخالفینو سره د روغې جوړې خبرو، د مدني ټولنو او هم بنسټونو چې د ښځو د حقونو د ساتنې په خاطر کار کوي: اندېښنه راپارولې او په وار، وار یې د بېلابېلو غونډو او پرېکړو په ترڅ کې له حکومت او نورو هغو کسانو څخه چې په دې برخه کې په یو ډول نه یو ډول دخیل دي، غوښتي چې په دې برخه کې دې د افغان ښځو هغه لاسته راوړنې او ګوته نه پوښتنې لاندې را نه ولې چې د تېرو کلونو په ترڅ کې یې د ډېرو ستونزو په ګاللو او د قربانیو په ورکولو ترلاسه کړې دي. که په هېواد کې د ښځو تېر تاریخ ته ځیر

شو، نو دا څرګندېږي چې دیارلس کاله مخکې ښځې له ښوونې او روزنې، روغتیایي آسانتیاوو، سیاست او په ټولنیزه توګه په ټولنیزو چارو کې له هر ډول ونډې اخیستو څخه بې برخې وې. خو د پخواني جمهور رئیس حامد کرزي د حکومت په راتګ او په هېواد کې د بېلابېلو مدني ټولنو له فعالیت سره سم، زموږ خویندو هم په ټولنیزو چارو کې په ګډون سره خپل ګټورتوب څرګند کړ. په تېرو لس کلونو کې یو شمېر ښځې په دې وتوانېدې چې د ټولنې په بېلابېلو سیاسي، ټولنیزو، روغتیایي، ښوونې او روزنې، سوداګرۍ او نورو برخو کې په خپل کار او بې ساري زیار سره د ښې د ایښودلو ځاي پیدا کړي چې له نېکه مرغه ډېرې ښې هم وځلېدې. له بلې خوا په هره دوره ټاکنو کې د رای ورکوونکو ښځو ګډون، په پارلمان کې د ښځو ۲۵ فیصده شتون او د ټولنیزو چارو په بېلابېلو برخو کې د دوی فعال او خوځنده ګډون د یوې نېکمرغه راتلونکې زېری ورکوي یو شمېر ښځې په دې باور دي چې سوله د افغاني ټولنې ترټولو ارزښتناکه او سپېڅلې غوښتنه ده چې باید ژر پلې شي، که ښځې په دې وپوهېږي چې د سولې راوستلو لپاره د هغوی حقونه او لاسته راوړني تر پښو لاندې کېږي، نو په وړاندې به یې ودرېږي. ښځې د ټولنې نیمایي برخه جوړوي او حکومت هم نشي کولی له دې سترګې پټې کړي، نو کله چې موږ ښځې د ټولنې نیمایي برخه جوړوو، نو باید حکومت زموږ هیلو او غوښتنو ته غاړه کېږدي. د ښځو نظر، د ښځو پرېکړې او حضور باید نور له سمبولیکې او فیشني بڼې څخه را ووځي او په رښتینې بڼه په سیاسي او ټولنیز ډګر کې په ګټورتوب سره راڅرګندې شي. اوس نو افغان ښځې هغه د دیارلسو کلونو پخوا ښځې نه دي، بلکې ډېرې فعالې او خوځنده دي، خو د دوی اندېښنه له دې کبله ده چې وروسته تر دې او د دې مصالحې په راتلو سره یو ځل بیا د کورونو د څلورو دېوالونو بندیوانې نه شي. ځکه تېرې تجربې دا په ګوته کوي، هغه کسان چې له اوسني دولت سره په مخالفت کې واقع دي، تل یې ښځې ته د دویم جنس په سترګه کتلي او په ټولنیز او سیاسي ډګر کې د دوی د کار او فعالیت کولو مخالف دي او نه غواړي ښځه په کورني او ټولنیز چاپېریال کې د یوه مستقل یا ځانګړي شخصیت په توګه وپېژندل شي.

د سندرغاړي کېدو لپاره باید د موسیقۍ اصول زده کړو

کلیوالي سندرغاړی اسد قاسمي داستاد قاسم بخش شاګرد دی؛ له ۲۲ کلونو راهیسې سندرې وایي دغه هنرمند ۱۰ کاله په کډوالۍ کې تېر کړل او خپل هنرته یې په جلاوطنۍ کې دوام ورکړ کله، چې نوی دولت منځ ته راغی بیا یې دسندرو په ویلو پیل وکړ، کابو ۱۲ کاله یې دغه کارته دوام ورکړ او همدا اوس هم سندرې وایي

په دې اړه هېواد ورځپاڼې له نوموړي

هنرمند سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه د یه سندرغاړي کېدو لپاره څه باید وشي؟

ځواب د یه سندرغاړي کېدو لپاره باید، چې دموسیقۍ اصول زده کړو، نو هغه مهال یو کس یه هنرمند کېدای شي، چې په شعرولولي، دلوست اوسواد له نعمت څخه برخمن وي او دموسیقۍ د مشرانو اومخکېنانو درناوی وکړي سندرغاړي دلوړو سندرغاړو دشعر ولو سره باید، چې بلدتیا ولري او دموسیقۍ هنر داستادانو ترلارښوونې لاندې زده کړه وکړي

پوښتنه دتېروکلونو په پرتله دسندرغاړو شمېر اوس ډېر شوی، خو دسندرو اودموسیقۍ دالاتو په غږولو او اورولو کې ستونزې پرتې دي، دغه ستونزه څنګه لرې کېدای شي؟

ځواب په اوسنیو شرایطو کې هېوادوال اقتصادي ستونزې لري، ځانګړې دموسیقۍ زده کولو ښوونځي شته خو دځینو مشکلاتو له مخې ځینې سندرغاړي نه شي کولای، چې دغه ښوونځي ولولي، چې موسیقۍ داستادانو ترلارښوونې لاندې زده کاندي، نوځکه ځینې هېوادوال دموسیقۍ له اصولو پرته، داقتصادي ستونزو دلرې کولو په موخه دموسیقۍ په مسلک کې داخل شوي دي کوم کسان چې په دغه مسلک کې ځانونه داخلوي باید، چې په دې مسلک کې ځانونه پوه کړي، چې په ټولنه کې دخلکو له خوا لقدیر او ومنل شي

پوښتنه څنګه دې موسیقۍ ته مخه وکړه؟

ځواب زما کورنۍ دکابل دخرابات په سیمه کې ژوند پرمخ بیوه، ما هم له ماشومتوب راهیسې له موسیقۍ سره مینه پیدا کړه، نوځکه موسیقۍ ته مې مخه وکړه له ۲۲ کلونو راهیسې کلیوالي سندرغاړی یم او دهېوادوالو دخوښیو په محفلونو کې سندرې وایم

پوښتنه کوم ځوانان، چې له موسیقۍ سره مینه لري او غواړي سندرغاړي شي، په دې لاره کې بریالیتوب ته درسېدو لپاره کوم اصول باید ومني؟

ځواب موسیقي دنورو هنرونو اوعلومو په شان ځان ته اصول لري، سندرغاړی اړ دی، چې دموسیقۍ اساسات او اصول زده کاندي اوهم داخلاقو له پلوه باید چې پابندوي بل داچې موسیقي په نظري اوعملي توګه تمرین کړي، پرته له دغو لارو چارو څوک هنرمند اوسندرغاړی کېدای نه شي

پوښتنه ستاسې پروړاندې کومې ستونزې پرتې دي؟

ځواب په تېروکلونو کې دهېواد ولایتونو، په ودونو اوخوښیو کې د سندرغاړي په توګه تلم، خو اوس دامنیتي ستونزو له امله په ټولېزه توګه سندرغاړي نشي تلای دهېواد امنیتي ځواکونه باید، چې ددغې ستونزې دلرې کولو لپاره پاملرنه وکړي، چې سندرغاړي وتوانېږي دهېواد ولایتونو ته دهېوادوالو دخوښیو په محفلونو کې ګډون په موخه سفر وکړي

هېواد_نوري

د سپورټ نړۍ

د کرېکټ بورډ اداره د دولت ځانګړې پاملرنې ته اړتیا لري

انګلينډ خپلې لوبډلې ته نوی مشر وټاکه

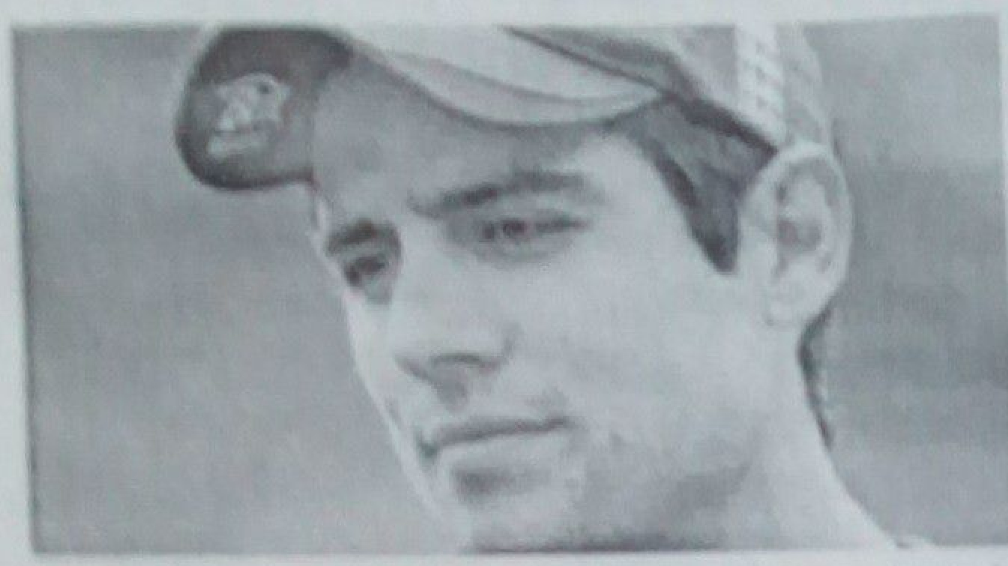

د پاکستان مشهور لوبغاړی شاهد اپریدي کرېکټ پرېږدي

ریال ماډرېډ د شخصي لوبډلو نړیوال جام وګاټه

سویلي افریقا د ویسټ انډیز لوبډلې ته په ستر توپیر ماتې ورکړه

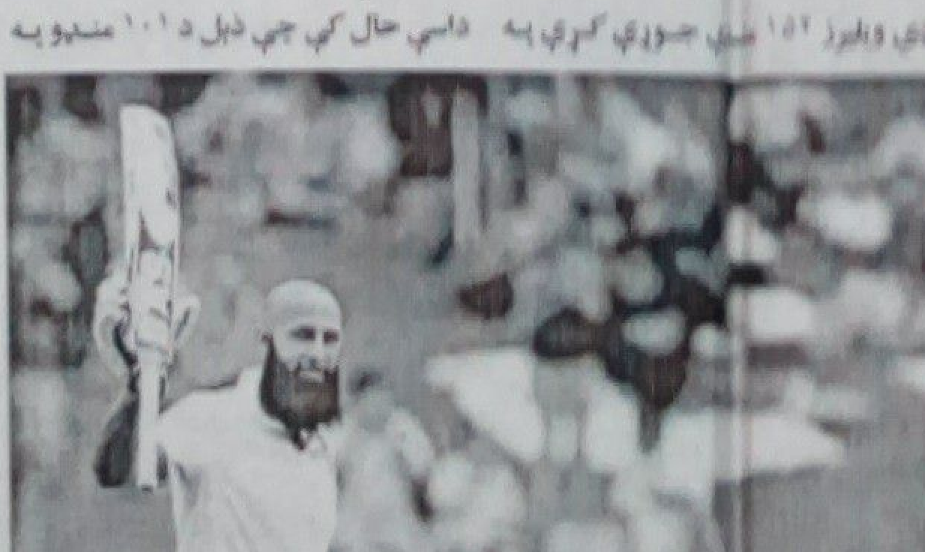

استرالیا بیا هم هندي لوبډلې ته ماتې ورکړه

کرېکټ بورډ په کاري برخه کې د نویو پرمختګونو زېری ورکوي

د افغانستان د کرېکټ بورډ اداري د غونډو په تالار کې د کرېکټ بورډ د کارکوونکو د اداري په غونډه کې نسیم الله دانش د کرېکټ بورډ کارکوونکو ته د نویو پرمختګونو او لاسته راوړنو زېری ورکړ او د هرې څانګې له مسوول څخه یې د ۲۰۱۵ زېږدیز کال لپاره د بشپړ کاري پلان غوښتنه هم وکړه.

کینیا د ماتې خوړلو لړۍ ته ادامه ورکړه

د کابل د کرېکټ اتلولي د ټایمنو لوبډلې وګټله

(c) ketabton.com: The Digital Library

اقتصاد او سوداګري

د چین او افغانستان ترمنځ سوداګرۍ پراختیا موندلې ده

داقتصادي پرمختګونو نړیوال تندارتون په دې وروستیو کې دچین په جمهوریت کې پرانیستل شو په دغه تندارتون کې دنړۍ د بېلابېلو هېوادونو استازو ګډون درلود، چې دافغانستان داقتصادي پرمختګونو دتندارتون رئیس هم دغه تندارتون ته وربلل شوی و په دې اړه هېواد ورځپاڼې دسوداګرۍ اوصنایعو چارو وزارت داقتصادي پرمختګونو دنړیوال تندارتون له رئیس الحاج محمد امین تره خیل سره مرکه کړې، چې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه دچینا ایروشیا سوداګریز تندارتون دپرانیستلو بهیر څنګه و؟

ځواب دچین او افغانستان ترمنځ سوداګرۍ پراختیا موندلې ده. دغه نړیوال تندارتون هرکال دسوداګرۍ د پراختیا ، ودې اوپانګونې اودچین هېواد دسوداګریزو اړیکو دغښتلي کولو په موخه دچین جمهوریت دارومچي په ښارکې جوړېږي. دغه تندارتون د ۲۰۱۴ زېږدیز کال دسپتمبر په لومړۍ په داسې حال کې پرانیستل شو، چې دنړۍ دبېلابېلو هېوادونو رسمي ډیپلوماټانو، دچین دسوداګرۍ چارو وزارت مرستیال، دچینا دسوداګریز تندارتون سکرتر جنرال، دسنکیانګ ولایت والي اوهمدارنګه په چین کې دافغانستان استوګن سفیر ښاغلي فراهي هم شتون درلود.

په دې سوداګریز هال کې ګډون کوونکو استازوته دافغانستان دتولیداتو د کیفیت ، دتولید سیمه او بهرنیو هېوادونو ته دګټلې کچې دصادرولو بهیر وړاندې شو او همدارنګه دقوانینو، د سوداګرۍ د مقرراتو، پانګونې، آسانتیاوو اوسوداګریزې پانګونې په اړه پوښتنو ته ځوابونه ویل شول

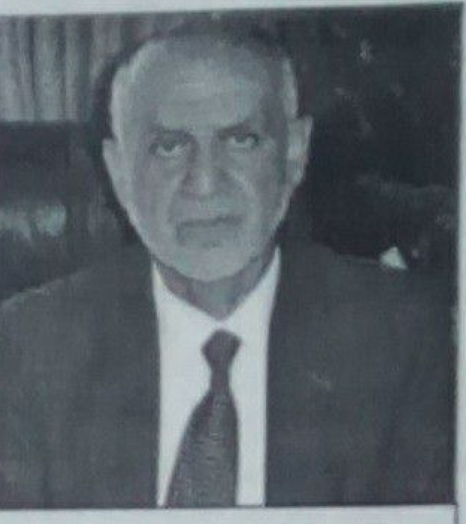

ښاغلی الحاج محمد امین تره خیل

پوښتنه په دغه نړیوال تندارتون کې دافغاني سوداګرو ونډه څنګه وه؟

ځواب کومې سوداګریزې غرفې چې په اړوند هال کې دافغانستان له لورې پرانیستل شوې وې له کیفیت څخه ډکې غرفې دګډون کوونکو سوداګرو لپاره چمتو شوې وې په دغه نړیوال تندارتون کې ۹۰ سلنه سوداګریز توکې چې تنداري ته وړاندې شوي وو وپلورل شول او تندارتون لاسته راوړونکي وبلل شو او ددې په ترڅ کې دهېواد دسوداګرو هېوادونه دلوېدیځو هېوادونو سره نښلوي دغه پروژه دتاریخ دېره ګټوره پروژه ارزول شوې ده

داقتصادي پرمختګونو دتندارتون رئیس دیوې بلې پوښتنې په ځواب کې وویل دچین جمهوریت دقوانینو اومقرراتو پربنسټ دچین دسنکیانګ ولایت دشرکتونو اتحادیه ، دودې ، ساختمان، دپراختیایی کمربند اوداقتصادي پرمختګ دنده په چین کې لرې او د ۲۰۰۰ کمپنیو په شمیر په کې تضمین شوي دي اوټولې اقتصادي موعګانې لکه ساینس،پوهنه ، فرهنګ ، روغتیا ، سپورټ اودمالي چارو مشري کوي دغه اتحادیه ارزښتمن تاریخي رول داقتصادي پرمختیاپه برخه کې لري اودکرنې ،صنعت، ترانسپورت،سوداګرۍ ، مراسلاتو اوملي اقتصادي ودې ملاتړ یې هم کړی دی او دچین داقتصاد دپراختیا لامل هم شوی دی او دهمدغو چارو په پایله کې چین دنړۍ دیوستر ځواک په توګه بدل شوی دی

پوښتنه افغاني لوري دچین دکمپنیو له اتحادیې سره دسوداګرۍ دپراختیا لپاره څه وکړل؟

ځواب دافغاني لوري استازی دسنکیانګ ولایت دکمپنیو له اتحادیې سره په اړیکه کې شول اودتجربو ، دطبیعي سرچینو دمطالعاتو اوله هغو څخه ګټه اخیستنه،

دتندارتون دپرانستلو غونډه دچین جمهوریت دملي سرود په غږولو سره پیل شوه په جوړوشویو مراسمو کې دچین دسوداګرۍ وزارت مرستیال، دسنکیانګ والي اودچینا ایروشیا تندارتون سکرتر جنرال هراړخیزې خبرې وکړې اودسوداګرۍ داړیکو په ټینګولو، اقتصادي همکاریو، پانګونې او دچین دصادراتو او وارداتو دپراختوالي په اړه یې ټینګار وکړ اوګډون کوونکو استازوته یې ډاډ ورکړ،چې دچین هېواد به دسوداګرۍ دغښتلي کولو په تړاو له نورو هېوادونو سره له هر ډول هلوځلو څخه ډډه ونه کړي اوبه دې لاره کې به سوداګروته آسانتیاوې برابرې کړي وروسته له دې ګډون کوونکو استازو اومیلمنو له تندارتون څخه لیدنه وکړه اوجوړ شوی هال دافغانستان دسفیر فراهي له خوا په پرانستل شو

اودچین اونورو هېوادونو دکمپنیو ترمنځ دسوداګریزو توکو دتبادلې په تړاو تفاهم لیک وشو اوګډون کوونکو هېوادونو دسوداګریزو اړیکو پرسرټینګار وکړ

ده وویل دچین داقتصادي ریفورم دټولنې مرستیال فن جنګ خبرې وکړې اودچینا ایروشیا داقتصادي پرمختګ لپاره یې ټینګار وکړ او دنورو همکاریو زمنه یې هم وکړه

دسکرتریت دبورډ رئیس زینګ چوغونګ ، دچین ایروشیا اودنورو هېوادونو استازو په خپل وار سره خبرې وکړې

پوښتنه دورېښمو لارې دبیا پرانستلو په تړاو څه وشول؟

ځواب دورېښمو داقتصادي کمربند دغونډې په اړه اوپه چین کې دګډون کوونکو هېوادونو دسفیرانو اودیپلوماټانو په ګډون دورېښمو داقتصادي پرمختګ لپاره ، چې دسویلي آسیا او دمنځنۍ آسیا دسوداګرۍ وده اوپراختیا او په ټولو سوداګریزو برخوکې دټولنیزې سوکالۍ څخه دګټې پورته کولو لپاره یوټیم بایوه اداره دسوداګرۍ وزارت په چوکاټ کې دکاریوهو او متخصصو کسانو اوتجربه لرونکو په شتون جوړه کړې او داقتصادي کمربند دکمپنیو داتحادیې دمطالعاتو په اړه له چین سره اړیکې نیول شوې دي، چې دغه بهیر به د هېواد په اقتصادي پرمختګ کې دپاملرنې وړ پایلې له ځان سره ولري او موږ به وشوکولای خپل دردېدلي ولس ته دخدمت جوګه شو دچین جمهوریت دسنکیانګ ولایت سوداګریز مارکیټ دافغاني سوداګرو لپاره پراختیا موندلې ده اود اقتصادي راکړې ورکړې به بازارتو دشوی او دافغانستان دصادراتو کچه هرکال لوړه شوې ده

هېواد _نوري

«کرنې ته دې پراختیا او پاملرنه...

چې دغه وزارت د هغو په رڼا کې د کرنیزو پروګرامونو او پروژو په پرمخ بیولوکې استفاده وکړي د کرنې او اوبو لګولو وزارت سرپرست وویل افغانستان یو کرنیز هېواد دی چې په سلوکې نږدې ۸۰ وګړي یې په کرنې او مالدارۍ بوخت دي او د مالي امکاناتو د رامنځته کېدو او د کرنې د بنسټونو د جوړولو په صورت کې به دغه وزارت وکولای شي د دولت زیاته بودجه تمویله کړي. په دغه کنفرانس کې یو شمیر ماهرانو د هېواد د کرنې حالت او له ستونزو څخه د وتلو لارې چارې په خپلو وړاندیزونو کې وړاندې کړې   باختر

په نړیوالو بازارونوکې د تېلو بیه بیا....

زیات کمښت تجربه کړې وه؛ په دې وروستیو کې لږ څه لوړه شوه خو د روانې اوونۍ د معاملو په پیل کې یو ځل بیا راټیټه شوه په منځنۍ ختیځ کې د تېلو یو شمیر تولیدوونکو د یکشنبې په ورځ په ابوظبي ښار کې د کنفرانس په ترڅ کې د بیو د لوړتیا په مقصد د تولید له هر راز کمښت سره مخالفت وکړ. د سعودي عربستان د تېلو وزیر علي النعیمي وویل که څېرې د (اوپک) غیر غړي هېوادونه وغواړي تولید کم کړي، موږ یې هرکلی کوو خو عربستان به دخپل دتېلو تولیدکم نه کړي. د عربي متحده اماراتو د تېلو وزیر سهیل المزروعي هم څرګنده کړه چې اوپک یا د تېلو تولیدوونکي سترشل هېوادونه به د تېلو د بازار د پیاوړتیا لپاره هیڅ اقدام ونه کړي. اوپک د نړۍ د تېلو دریمه برخه تولیدوي

پاکستان ۵۰۰ افراطیان ...

د دغه پرغل مسوولیت د تحریک طالبان پاکستان ډلې پرغاړه واخیست او ویې ویل چې په دې سره یې پر قبایلي سیمو د پاکستان د پوځ د عملیاتو غچ واخیست. د پاکستان پوځ د ۲۰۱۴م کال له دوبي راهیسې له افغانستان سره په سرحدي قبایلي سیمو کې د وسله والو طالبانو او القاعدې پرضد عملیات پیل کړي دي. د دغه هېواد د پوځ د معلوماتو له مخې په دغو عملیاتو کې تر اوسه پورې ۱۷۰۰ یاغیان وژل شوي دي. خو دېر کسان پر دغو عملیاتو نیوکې کوي او وایي ،چې ګنې دا عملیات د ترهګرۍ او اورپکو پرضد نه بلکې د پاکستان د سیاسي مخالفینو پرضد دي ،چې له پنجابه ازادي غواړي

افغانان خپلې لاس ته راوړنې د طالبانو...

باکوپسون دغه جمله چې فیډرال وزیر، پیټر شتروک په هغه وخت کې کړې وه، استعاري معنی لري. هغه په دې اړه اشاره هغو پېښو ته وه چې په هغه وخت کې د لوېدیځو هېوادونو په سرکونو کې رامنځ ته شوې وې، لکه په واشنګټن، نیویارک او بیا وروسته په لندن او مادرید کې او اوس هم په دې ورځو کې د لوېدیځې نړۍ په ډېرو ښارونو کې سرې وینې. د هغه له دې جملې څخه هدف دا ؤ چې زموږ د ګروډ سولې او امنیت څخه هغو خلکو کې دفاع له کېږي، چېرته چې دغه حملې سره [illegible] هغه چې دغه حملې طرحه او پلان کېږي. دا دلیل ؤ چې موږ افغانستان ته تللو او ۱۳ کاله دلته پاتې شوو. په همدې وجه موږ له افغانانو سره مرسته کوو. موږ ګډې کې لرو چې یاد افغانستان په خاوره کې یو تروریستي رژیم رامنځ ته نه شي.

دویچه ویله. ښاغلي باکوپسون! تاسې د آلمان د پوځ د یو منصبدار او اوس د ایساف د قوماندان د مرستیال په توګه له څه ډول یو احساس او انګېزې سره له دې هېواد سره مخه کوئ؟

باکوپسون زه لا تراوسه له دې هېواد سره مخه په نه کوم. زه په د «بونکړن ملاتړ» ماموریت په چوکاټ کې شپږ میاشتې نور هم په دې دنده کې پاتې شم او د ایساف د قوماندان د مرستیال په توګه به له دغه ماموریت سره ملتیا ولرم.

زه له دې مخکې په ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ کلونو کې هم دلته وم. زه د زړه له کومې او خوښۍ سره بیرته افغانستان ته راغلم، ځکه د دې هېواد خلک پر ما ګران دي او د دوی لپاره د سولې پیرزوینه لرم. زه هیله من یم چې دا هېواد وروسته له ۳۰ کلونو جګړې څخه بالاخره ونوالیږي چې د [illegible] تر تول کړي، تفاوت نه د پای ټکی کېږدي او دولتي عادي ژوند ته بیرته ستون شي زما لپاره دا یو ډېر ښه او بایسته پاداش دی چې د هغو ماشومانو چې ښوونځیو ته ځي او د دې هېواد راتلونکي دي. سترګو ته ګورم. زه د زړه له کومې افغانستان کې یم او د دې هېواد دخلکو ترڅنګ ولاړ یم او غواړم د زړه له کومې له هغوی سره مرسته وکړم. کله چې تېر ځل بیرته خپل هېواد ته ستون شوم، نو د افغانستان یوه کوچنۍ خاطره مې له ځان سره یوړه او دا ځل د راتلونکي کال د جون په میاشت کې به هم دغسې یوه خاطره له ځان سره یوسم

له افغانستان سره د نړیوالې ټولنې له پوځي ...

هېوادونومرستې دنړیه خیر لوټې اوهغه له خپلو شخصي ګټو بسکار کړې اوبیا دهغو دلګولو په برخه کې دنیر حکومت په خیر له ناشېرو اوفسادونوڅخه کاروانخلې اوافغاني چارواکي له خینو بهرنیو اوکورنیو شرکتونو، کمپنیو، انجوګانو، قراردادیانو اوپیکه دارانوسره دناوړو جوړښتونو او معاملوله مخې دمرستندویو هېوادونومرستې لوټ تالان کړې اوپه خپلو جیبونوکې یې واچوې او خانونه پرې ورسوی

دافغانستان جمهور رئیس په تیرو تیارلسو کلونوکې په افغانستان کې ددغه ډول زیاتو فسادونو دشتون په اړه دلندن اوناتو دغونډو درڅه والو هېوادونودخینو استازودخرګندولوپه غبرګون کې په کلکه داژمنه وکړه چې له دې وروسته به دفاسیانو ، زورواکانو، فاسقانو اوفسادانو په ګډون هیڅ سپین سترګي، سرزوری اوخپلسرې زورواکي اولوټمارته دا اجازه ورنه کړي چې له افغانستان سره دمرستندویو هېوادونو دمرستولوټولو ته زړه به کړي اوبه خپلو شخصي جیبونوکې یې واچوي اوکه له نو دکابل بانک دلوټمارانو، فاسدانو اوفاسقانو په څېر له برخلیک سره به مخ رسوا اوبرنبندي شي اوبرخپلو جزاګانوبه ورسېږي. په تیرودیارلسو کلونوکې به هېواد کې داسې زیاتوفسادونو ته یه پام سره دادیاندولې ورده چې غاصبانو په تیرودیارلسو کلونوکې له دوومیلیونوجریبو څخه زیات دولتي اوشخصي ملکیتونه غصب کړي دي، لوټمارانو دکابل بانک نهه سوه ملیونه امریکایي ډالره اختلاس اوغلا کړي دي، دزر اوزور خاوندانو اوزور واکانو دیوانیم ملیاردوافغانیو برابر دولتي بریښنا غلا کړې ده اوهم یې ترڅنګ دمرستندویو هېوادونو نږدې اته ملیارده امریکایي ډالره مرسته هم یې خایه لګولې ده چې له بنسټه یې توکیو سره دنبارزې له پاره شوې وه اوهم دهېواد په دولتي اداروکې داصلاحاتو دراوستلو اودټاکلي خدمتونو دتراله رسولو په برخه کې دنړۍ دمرستندویو هېوادونو اووه لسیم ملیارده امریکایي ډالره په سمه اومعقوله اوشفافه توګه نه دي لګېدلي اوهم ترڅنګ یې له افغانستان سره دیوسلوشوملیاردو امریکایي ډالرو پورې دامریکا پراختیایي او بشري مرستې په شفافه توګه نه دي لګېدلي ، همدا لامل دی چې له تیرو یوه نیمې لسیزې راهیسې یې هم له دې زیاتوالي اودغه ډول زیاتره مرستې دوخت دفاسدانو اوفاسقانو په جیبونوکې لوېدلې دي، دتنګي دتنګي سانې اوآسمان څکي پرځونه ، بې پلانه سلاګولۍ اودامې نوری استهلاکي پروژې بې پرګې جوړې کړې دي اوبیایې په ترګسې پرګي پانګه اچونه کړې ده. افغان نوی دولت باید زیاته هڅه اوهاندوکړي چې له دې وروسته په هېواد کې د اداري فسادونو پرضد دمبارزې په برخوکې په دغه ډول شواهدو کې له نړیوالو سره خپلو شویو ژمنوته دعمل جامه وروااغوندې اوپرمټ دی له هېواده دفاسدانو، فاسقانو اوغاصبانو تعریفي ټول کړي اوپرځای دی په پوره شفافیت او صداقت سره دهېواد داقتصادي اوامنیتي چارو دپرمخ بیولو له پاره دنړۍ دمرستندویو هېوادونو ددغه ډول پوځې اوانکشافي مرستو له کاروالو اولګولو څخه کار واخلي اوپرمټ یې په هېواد کې دروانو امنیتي او اقتصادي ناخوالو اوناد ودونه دپای ټکی کېږدي اوپه دې توګه دی دهغوډو جوړې پېښې وچې کړي او دنړیوالې ټولنې باور دی ورخپل کړي. نو هغه به نړیواله ټولنه نوره هم وهڅوله شي اودافغانستان دخلکو دژوندانه په امنیتي، اقتصادي، فرهنګي اونورو ډګرونوکې به خپلو مرستونه دوام ورکړي اوپرمټ به یې افغانستان له هره پلوه پرخپلو پښو ودرېږي

د مصطفی عمرزي په هاند او «هڅود پور خرد»...

هرڅوک پرې پوهېږي چې د مقالې پیام دادې چې هر څوک دا مقوله په ځان باید عملي کړي. لکه د مخه چې وویل شول دغه کتاب چې په بېلا بېلو اسلامي ، سیاسي ، اقتصادي او ادبي موضوعاتو د شپېتو مقالو ترکیب دی هره مقاله یې دځانګړي بیان او پیغام درلودونکې ده چې د متن د اهمیت له پلوه ان خینې داسې مقالې هم پکې شته چې د بني اسرائیلو قصه یې را یادوي او په ښاغلي ناصر پوریران یې نیوکه او ایراد کړی دی ، نوموړي په خپلو ټولو لیکنو او مقالو کې داسې لیکنه نلري چې د خپلو تر منځ د زړښو مذهبي لساني او ورته نورو تعصباتو څرګ ترې ولګېږي. دغه کتاب په ۲۸۲ مخونو کې په ښکلي صحافت د ښکلا په خپرندویه موسسه کې د زرو ټوکو په تیراژ چاپ شوی دی

یعقوب امین

افغان اعلانات

ایروبل ګمرک میدان هوایی کابل نمبر 6156587225 به اسم شرکت ARAO مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

اداره مرکزی احصائیه تعداد 54 قلم قرطاسیه باب وسایر تجهیزات دفتری مورد ضرورت خویش درسال 1394 قرارداد مینماید اشخاص اعم از دولتی وغیر دولتی که خواهش قرارداد انرا داشته باشند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری بریاست مالی واداری واقع جاده مسعود بزرګ جوار هوتل اریانا متصل ازګلهای محلی بسپارند شرطنامه ولست مشخصات تسلیم داده میشود قیمت شرطنامه مبلغ 500 افغانی میباشد. 5637

◆ ◆ ◆ ◆

اطلاعیه

وزارت احیاء و انکشاف دهات(MRRD)

برنامه ملي انکشاف صنایع روستائي

(AREDP)

برنامه ملي انکشاف صنایع روستائي (AREDP) وزارت احیاء و انکشاف دهات یک مقدار وجوه مالي را از بانک جهانی غرض تطبیق پروژه های خویش بدست آورده و مصمم است تا یک قسمت از وجوه مالی بانک جهانی را غرض:

1 تهیه و خریداری 16,224 شانزده هزار و دو صد و بیست و چهار لیتر تیل دیزل برای دفتر ولایتی هرات.
2 تهیه و خریداری 10,946 ده هزار و نو صد و چهل و شش لیتر تیل دیزل برای دفتر ولایتی بامیان.
3 تهیه و خریداری 24,960 بیست و چهار هزار و نو صد و شصت لیتر تیل دیزل برای دفتر ولایتی ننګرهار.
4 تهیه و خریداری 9,840 نو هزار و هشت صد و چهل لیتر تیل دیزل برای دفتر ولایتی پروان.

با در نظر داشت روش تدارکاتی داوطلبی باز داخلی (National Open Tendering) عقد قرارداد و به مصرف برساند ازینرو اسناد داوطلبی پروژه مذکور (Bidding Document) را در چهار بخش ترتیب نموده و ذریعه این اعلان به آګاهی تمام شرکت ها و موسسات خصوصی که در این راستا فعالیت داشته باشند میرساند تا برای اشتراک در داوطلبی اسناد مکمل آن را ازین اداره بدست بیاورند.

آخرین روز تسلیمي و آفرګشایي اسناد داوطلبی برای تهیه و خریداري تیل دیزل برای دفتر ولایتی هرات، بامیان و ننګرهار برنامه ملی انکشاف صنایع روستائي (AREDP) بتاریخ 01 فبروری سال 2015 که مطابق به 12 دلو سال 1393 ساعت 02:00 بعد از ظهر و جلسه قبل از آفرګشایی 21 جنوری 2015 مطابق به 01 دلو 1393 ساعت 02:00 بعد از ظهر تعین ګردیده

آفرګشایی اسناد داوطلبی و جلسه قبل از آفرګشایي در تالار جلسه دفتر مرکزی برنامه ملی انکشاف صنایع روستائي، وزارت احیاء و انکشاف دهات واقع سرک دارالامان، سرک تیلا باغ کابل افغانستان در اوقات فوق الذکر تعین ګردیده است

برای بدست آوردن معلومات بیشتر و اسناد مکمل داوطلبی میتوانید به آدرس ذیل مراجعه نمائید و نیز اسناد مکمل داوطلبی را از ویب سایت وزارت احیاء و انکشاف دهات (www.mrrd.gov.af) و ویب سایت خدمات تدارکاتی و انکشافي افغانستان (www.ards.gov.af) بدست آورید

آدرس کابل

دیپارتمنت تهیه و تدارکات

برنامه ملي انکشاف صنایع روستائي وزارت احیا و انکشاف دهات

ایمیل qais.aqaee@mrrd.gov.af

◆ ◆ ◆ ◆

قباله شرعی نمبر 2758/ 239 مورخ 1394/1/5 یک دربند حویلی واقع ده بوری سرای غزنی به اسم میرسیف الدین ولد میر صدر الدین مفقود ګردیده اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

پارکینګ وسایط شهری واقع پل ارتل سمت شرق پارک جدید تفریحی ساحه ناحیه سوم به اجاره داده میشود

متشبثین خصوصی واشخاص انفرادی که خواهش قرارداد انرا داشته باشند درخواست های خویش را بریاست عواید شاروالی کابل سپرده وخود شان ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری مراجعه نمایند شرطنامه را ملاحظه کرده تضمین اخذ میګردد 5693

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر OA-11620151 به اسم ابراهیم ولد محمد اکبر مفقود ګردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاګردان مکتب ابتدائیه دیوان بیګی به یک دربند حویلی که حداقل 21 اطاق ویا بیشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد

اشخاصی که ساحه دیوان بیګی همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5691

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت کمپیوتری نمبر 00843154 به اسم محمد انشا زمان خیل ولد محمد نادر مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

صبری لمتد یکمراده موټر [illegible] 6428 شخصی خوست را خواهان تبدیلي پلیټ لولادی به رنګ نقرئی ګردیده

اشخاص وموسساتي که با موټر مذکور معامله داشته با[illegible]758شد ازنشراعلان الی به [illegible] مدیریت ترافیک خوست اطلاع دهند

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست صحت عامه ولایت لوګر [illegible] دربند حویلی رهایشی عبدالحبیب ولد محمد [illegible] را ملاحظه مبلغ 50000 افغانی برای مدت یکسال قرارداد مینماید اشخاصی که دارای چنین حویلی داشته باشند ویا کرایه کمتر بدهند درخواستهای خویش را به مدیریت خدمات ریاست صحت عامه ولایت لوګر بسپارند شرطنامه را ملاحظه تضمین اخذ میګردد وخود شان ازنشر اعلان [illegible] روز غرض آفرګشایی حاضر ګردند 567

◆ ◆ ◆ ◆

موضوع: تدارک یک دربند حویلی دارای 25 الی 30 اطاق در مربوطات ناحیه [illegible] شهر کابل

معینیت تعلیمات تخنیکی و مسلکی وزارت معارف یک دربند حویلی که دارای 25 الی 30 اطاق باشد در مربوطات ناحیه سوم شهر کابل برای مدت یکسال مالی طور کرایه جهت [illegible] شاګردان لیلیه نسوان خویش طور قراردادی [illegible] است پروسه داوطلبی از طریق [illegible] باز ملی طبق قانون تدارکات عامه ومتحد المالها وبرای تمام داوطلبان واجد شرایط طوریکه در شرطنامه تعریف شده است راه اندازی خواهد شد.

یک مجموعه مکمل شرطنامه به لسان دری توسط داوطلبان علاقمند ذریعه یک درخواست تحریری بعد از پرداخت یک مبلغ غیر قابل بازپرداخت 500 افغانی نقدا خواهد بود شرطنامه ها در روز داوطلبی که تاریخ وزمان ان مشخص می باشد درحضور داشت نماینده ګان داوطلبان وهیات موظف ګشوده خواهد شد آفرهای دیررسیده رد خواهد شد

اسد رهنمای ها معاملات وساکنین تعمیر ها که خواهش قرارداد انرا داشته باشند ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری جهت اخذ شرطنامه به مدیریت تدارکات معینیت تعلیمات تخنیکی ومسلکی واقع ده بوری عقب انستیتوت ملی موسیقی مراجعه نمایند تضمین آفر در مجلس آفرګشائی اخذ میګردد 5688

اعلان داوطلبی وزارت اطلاعات وفرهنګ

به نسبت کمبود بودجه خریداری مقدار 257,726 لیتر تیل دیزل ومقدار 160,000 لیتر تیل پطرول مورد ضرورت وسایط ، بخاریهای مرکز و موسسات مربوطه، مرکز ګرمی تعمیر وزارت و ریاست آرشیف ملی بابت سال 1394 به شرح ذیل تعدیل صورت ګرفت

شماره	ماده	موجود	تعدیل شده
تعدیل شماره 1			
1	ماده 1.1 دستورالعمل برای داوطلبان	خریداری مقدار 257,726تیل دیزل ومقدار 160,000 لیتر تیل پطرول	خریداری مقدار 120,000 لیتر تیل دیزل ومقدار 76,968لیتر تیل پطرول
2	ماده 21.7 دستورالعمل برای داوطلبان	تضمین آفر مبلغ 1,120,000 یک ملیون و یکصدوبیست هزار افغانی	تضمین آفر مبلغ 680,000 شش صد هشتاد هزار افغانی
3	شرایط ارزیابی بعدی (بند2 مادهٔ 38 دستورالعمل برای داوطلبان)	(الف) توانایی مالی داوطلبان باید صورت حساب بانکی را که نمایانګر سرمایه نقدی به ارزش (6,000,000) شش ملیون افغانی باشد، ارائه نمایند) (ب) تجربه و ظرفیت تخنیکی داوطلبان باید کاپی حجم کار کرده ګی خویش را به ارزش (44,000,000) چهل و چهار ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید (ج) داوطلبان باید حد اقل کاپی یک قرارداد مشابه به ارزش(24,000,000) بیست و چهار ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید	الف) توانایی مالی داوطلبان باید صورت حساب بانکی را که نمایانګر سرمایه نقدی به ارزش (2740000) دو ملیونو هفت صدو چهل هزار افغانی باشد، ارائه نمایند) (ب) تجربه و ظرفیت تخنیکی داوطلبان باید کاپی حجم کار کرده ګی خویش را به ارزش (21,000,000) بیست یک ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید (ج) داوطلبان باید حد اقل کاپی یک قرارداد مشابه به ارزش(11,000,000) یازده ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید

داوطلبان واجد شرایط تعدیل شماره 1 مکمل را از ادرس که قبلا نشر شده بود بدست آورده میتوانند

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد

HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۳ مه د ۱۴۳۶ ق د ربیع الاول لومړی. د 24/12/2014

په پروان کې د اوبو لګولو کانال بیا فعالیږي

د پروان ولایت د اوبو لګولو کانال د هیواد د اوبو او برېښنا وزارت له خوا بیا فعالیږي ... د پروان ولایت والي ... د اوبو لګولو کانال ... باختر

د افغانۍ، پیر او پلور

پرون له غرمې مخکې د کابل په شهزاده سرای کې افغانۍ د بهرنیو اسعارو په وړاندې په دې ډول معامله شوه

یو امریکایي ډالر پېرودل په 58/00 افغانیو پلورل په 58/10 افغانیو

یو انګلیسي پونډ پېرودل په 90/00 افغانیو پلورل په 90/10 افغانیو

یو یورو پېرودل په 71/10 افغانیو پلورل په 71/20 افغانیو

یو سعودي ریال پېرودل په 15/45 افغانیو پلورل 15/50 افغانیو

د امارتو یو درهم پېرودل په 15/85 افغانیو پلورل په 15/90 افغانیو

زر پاکستاني کلداري پېرودل په 575 افغانیو پلورل په 576 افغانیو

زر هندي کلداري پېرودل په 935 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پېرودل په 16/60 افغانیو پلورل په 16/70 افغانیو

روی تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان پلچرخی و توقیف خانه بگرام بحث شد

در جلسه مشترک نهادهای امنیتی و عدلی و قضایی که دیروز به ریاست معاون دوم ریاست جمهوری برگزار شد در باره تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان در پل چرخی و توقیف خانه بگرام بحث شد. روز سه شنبه 2 جدی 1393 جلسه مشترک نهادهای امنیتی و عدلی و قضایی تحت ریاست قانونپوه سرور

ها ملی شده و محاکم لازاله نیز در مورد آن ها حکم کرده و مدت محکوم بها را نیز سپری کرده اند، مطابق قانون از حبس رها شوند. در این جلسه در مورد توقیف خانه بگرام که به تازگی از سوی آمریکایی ها اداره آن به حکومت افغانستان سپرده شده است نیز پس از بحث های همه جانبه فیصله به عمل آمد

دانش معاون دوم ریاست جمهوری برگزار شد در مورد تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان پل چرخی و هم چنین توقیف خانه بگرام که از سوی آمریکایی ها به حکومت افغانستان واگذار شده است بحث صورت گرفت و در هردو مورد فیصله های مشخص به عمل آمد. در این نشست معاون دوم رییس جمهور در مورد این بخش از زندانیان پل چرخی که مرتکب جرایم امنیتی شده اند اظهار داشت بخشی از زندانیان که هم اکنون در زندان پل چرخی وجود دارند باید هر چه عاجل در مورد آن ها رسیدگی لازم صورت گرفته و به قضایا خاتمه داده شود وی افزود مهم ترین بخش از این افراد کسانی هستند که مشمول فرمان عفو شماره 62 رییس جمهور سابق شده اند ولی نهادهای امنیتی و هم چنین څارنوالی ملاحظات جدی در مورد آن ها دارند که باید این ملاحظات در مورد آن ها مد نظر قرار گیرد. پس از بحث و بررسی های همه جانبه و اظهارات اعضای جلسه فیصله به عمل آمد که در این مورد ملاحظات څارنوالی و نیز ملاحظات نهادهای امنیتی در باره هر فرد از کسانی که در چنین حالتی قرار دارند، مستند گردیده و دو باره به ریاست جمهوری ارایه گردد. هم چنین فیصله شد که به روند رسیدگی در مورد افراد دیگری که مرتکب جرایم امنیتی شده اند نیز که هم اکنون دوسیه آنها در محاکم ابتداییه و استیناف تحت دوران قرار دارند، سرعت بخشیده شود. هم چنین در جلسه فیصله به عمل آمد کسانی که تمام مراحل قضایی آن

تا این توقیف خانه هم چنان به فعالیت خود ادامه داده و در اختیار وزارت دفاع ملی باشد و بلاک خاص پل چرخی که تا کنون در اختیار وزارت دفاع ملی بوده است مطابق قانون به وزارت داخله سپرده شود. هم چنین فیصله شد تا در مورد تعامل میان نهادهای امنیتی در مورد روند کاری توقیف خانه بگرام میان وزارت دفاع و وزارت داخله یک پروتوکل رسمی جهت قانونمند شدن اداره این توقیف خانه صورت گیرد. بر اساس یک خبر دیگر، به منظور بررسی وضعیت حقوقی مرکز ملی آموزش های حقوقی، امروز جلسه به ریاست قانونپوه سرور دانش معاون دوم رییس جمهور و با شرکت مسوولان ستره محکمه، لوی څارنوالی، وزارت عدلیه، انجمن مستقل وکلای مدافع، نماینده آن مرکز و سایر ادارات برگزار شد. معاون رییس جمهور گفت: هدف از بررسی وضعیت حقوقی این مرکز، بهبود امور قضایی، توسعه فعالیت این مرکز برای آموزش حقوقی به قضات، سارنوالان و وکلای مدافع می باشد که ایجاب می کند در جهت توحید آموزش های لازم حقوقی و مسلکی، تدبیر لازم روی دست گرفته شود. اعضای جلسه نظریات خویش را در مورد وضعیت حقوقی مرکز یاد شده، توحید برنامهٔ ستاژ و مدیریت مرکز ملی آموزش های حقوقی ابراز داشته و فیصله شد تا جلسه برای بحث و بررسی بیشتر با حضور نمایندگان ادارات ذیربط تحت ریاست سرپرست ستره محکمه برگزار شده و نتایج آن به معاون دوم رییس جمهور گزارش داده شود.

د افغان ځواکونو ترمنځ مطلقه...

خطه کار واخلو خو موږ د هوايي ملاتړ له اړخه ستونزه لرو» له دې وړاندې ولسمشر محمد اشرف غني او د دفاع وزارت مقامالو هم د امنیتي ارګانونو ترمنځ د همغږۍ له موجودیت منلې و. افغان حکومت هم په دې باوري دی چې د افغانستان په امنیتي ارګانونو کې ظرفیتونه شته، خو لازمه همغږي نه ده موجوده. کارپوهان همدې موضوع ته په اشارې سره وايي: که د امنیتي ارګانونو ترمنځ د پام وړ همغږي موجوده وي او د استخباراتي معلوماتو په اړه په خپل وخت سره اقدام وشي، نو تر ډېره به د وسلوالو مخالفینو د تروریستي او ډله ییزو حملو مخه ونیول شي

« د امنیت او ثبات د ټینګښت لپاره دې غوښ ګامونه...

او په دې لاره کې د یو پروګرام د لرلو یادونه وکړه او زیاته یې کړه چې په دې لاره کې د خلکو د همکارۍ رول ډېر رغنده او اغېزمن دی. وروسته د ۲۰۹ شاهین او د ۲۰۷ ظفر قول اردوګانو قوماندانو د خپلو روانو ستونزو او ننګونو ته په اشارې او د بادغیس، فاریاب، جوزجان او د سرپل د ولایتونو د امنیتي حالاتو په باب د معلوماتو په وړاندې کولو سره خپلې نظریې او پیشنهادونه غونډې ته وړاندې کړل او مطروحه مواردو ته یې د زیات دقت او پاملرنې غوښتنه وکړه دوی د مو اصلاتي لارو د پراختیا، هېواد ته له ګاونډیو هېوادونو څخه د برېښنا د لېږدولې د مزو د امنیت د تامینولو په اړوند د جمهوري ریاست لوی درستیز ته پاملرنه ورکړه په دې غونډه کې دغه راز د ملي دفاع او د کورنیو چارو د وزارتونو او د ملي امنیت د لوی ریاست سرپرستانو له دغه پروګرام څخه د خپل ملاتړ په ترڅ کې د اوامرو د اجرا کولو په لاره کې تیاری څرګند کړ د غونډې په پای کې د جمهوري ریاست لوی درستیال د دغې طرحې د ارزښت او تطبیق په باب د ټینګار په ترڅ کې څرګنده کړه چې د دغه پروګرام په عملي تطبیق سره به په شمال کې له دولت څخه د ملاتړ بهیر زیات شي او تر څه پوره به دغو سیمو کې د ښو پایلو شاهده وي. غونډې وټپله چې لول امنیتي مرکزونه دې سر له سبا څخه د ملي دفاع په وزارت کې د دغه کار د تحقق لپاره په خپلو کارونو پیل کړي او کړنې یې او بشپړې کړي. باختر

برنامه معرفت باپولیس ازسوي...

کنر یک توطیه بزرگ از سوي دشمنان این کشور بود که تروریستان درمقابل نیروهاي امنیتي ها ناکام ماندند. لیلما احمدي عضو مجلس سنا و محمد احسان ضیا فعال جامعه مدني نیز درصحبت هاي شان از توانایي و شجاعت پولیس ملي صحبت نموده و برنامه معرفت با پولیس را یک اقدام نیک تلقي کردند. دراخیر مدال صلح براي پدر میرافغان افغر که چند روز قبل مانع یک انتحاري درکابل شد و به پدر محمد مصطفي تفویض شد. برنامه معرفت با پولیس براي چهار روز درنظر گرفته شده در خلال این چهارروز برنامه هاي با شرکت فعالان جامعه مدني مردم عوام نمایندگان در شوراي ملي و اهل رساله ها برگزار خواهد شد که درآن تاثیرپذیري پولیس برجامعه مسایل حقوقي و کارنامه هاي پولیس بحث خواهد شد. باختر

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

ایا پاکستان به د طالبانو پرضد راپورته شي؟

انګلستان چاپ، ابزرور Observer ورځپاڼې: «ایا پاکستان به وکړای شي چې د پېښور له پېښې وروسته د طالبانو پر ضد راپورته شي؟» تر سرلیک لاندې یو مطلب خپور کړی او په یوه برخه کې یې د دیني عالمانو پرضد چې د وسله والو له خوا د خلکو په ډله ییزې وژلې یې سترګې پټې کړې او چوپه خوله دي، رټلي: «که څه هم چې په پاکستان کې د دیني عالمانو پر ضد اعتراضونه سابقه نه لري، خو دا به وليدل شي چې د پاکستان دولت څومره لیوال دی چې د خلکو دا قهر او غوسه په یوه بدلون یا عمل بدله کړي. ابزرور زیاتوي، د فیس بوک په یوې پاڼه کې چې د پنجاب ایالت یوه پولیس رحیم یارخان له یې نسبت کړی، په ټینګو ټکو او جملو کې یې د طالبانو ملاتړي په ډېرو بدو الفاظو یاد کړي دي. په اسلام اباد کې اعتراض کوونکي، د لعل مسجد مخې ته راټول شول او دا هغه ځای دی چې د پاکستان پوځ او ملایانو په کې په ۲۰۰۷ م کال کې په دغه جومات کې د ګڼو ډېره شویو طالبانو په وینو ډېر خلیونه ولرل او په جوماتیې خوارې برید تر سره کړ. اعتراض کوونکو غوښتل چې د مسجد امام مولانا عبدالعزیز باید په پېښور کې په یوه ښوونځي کې د طالبانو له خوا ډله ییزه وژنه وغندي.

ابزرور وړاندې لیکي: په پاکستان د شم قسم خبره نه د چهارشنبې په ورځ د پېښورې پېښې په اړه د لویو طالبانو د راپورته کېدو له امله نوښتګانونه هم راپورته شول او د قهر یوه داسې فضا رامنځ ته شوې چې په ۲۰۰۷ میلادي کال کې د پخواني صدراعظمې بې نظیربوټو له ترور وروسته هم خلک په دې اندازه په قهر او انزجار کې نه وو. ورځپاڼه زیاتوي، د نورو دیني عالمانو او ملایانو په ډله کې د لعل مسجد د امام مولانا عبدالعزیز پرضد هم خلکو شعارونه ورکول او خلک نور د دې زغم نه لري چې دا ډول دیني عالمان د

ورځپاڼه لیکي: حقاني او ربتني خواب نه دی. په پاکستان کې د دیني عالمانو پرضد له رواني اعتراضونو سره سره، د پاکستان دولت نه غواړي د خلکو دا غوسه د یوه بدلون او یا عمل په سوونځي برابره کړي. فارین افیرز Foreign Affairs خپرونې هم د طالبانو او پښتو پالو پرضد د پاکستان د دولت د نه عمل په اړه یو مضمون خپور کړی او د یوه کوچني هلکت یو عکس یې چاپ کړی چې پوځي خولۍ یې سر ته او د پېښور د ښوونځي بهیر وژل شویو کوچنیانو په ویرژاړې او اوښکې توییږي.

خپرونه لیکي: د پېښور د ښوونځي پېښه د زیاتې حیرانیا مسئله هم نه ده. د تحریک طالبان پاکستان یوه لښکري فیصل شهزاد د ۲۰۱۰ م کال په پسرلي کې د نیویارک ښار ټایمز سکویر کې د بمي چاودنې پلان جوړ کړی و. له دې پېښې څخه خو اووښې

ورځپاڼه لیکي: خو اووښې وړاندې په پاکستان کې د دغه حالت لمورهم نه کېږي، خو د پېښور په یوه ښوونځي کې له وژنې پېښې وژلې وروسته دا حالت رامنځ ته شوی دی. طالبانو او پښتو پالو ډلو د وژلو په اړه چېه خوله ونې او په واکه یې نه غندي. ابزرور ورځپاڼه د تحلیل په یوه برخه کې لیکي: په داسې یو حالت کې چې دا مهال په پاکستان کې رامنځ ته شوی، پوښتنه پیدا کېږي چې ایا د پښتو پالو وسله والو پرضد به په یوه کړه عمل توافق وشي؟ وروسته تحریک طالبان پاکستان ډلې په لاهور کې د جمعې په لمانځه کې د احمدي فرقې ۸۶ لمونځ کوونکي قتل عام کړل. خپرونه زیاتوي، د دې او نورو زیاتو لیوتونو او ګواښونو سره سره، د پاکستان دولت د تحریک طالبان د ډلې د له منځه وړلو لپاره هیڅ نه دي کړي.

له ۲۰۱۴ وروسته امریکا خپل سري عملیات...

په دې وروستیو کې د امریکا د دفاع وزارت چارواکو ویلي، چې یوازې هغه طالبان به په نښه کوي، چې دوی او افغان ځواکونو له ګواښ وي. د امریکا د دفاع وزارت ویاند جان کربي ویلي، که چېرې د طالبانو مشر ملامحمد عمر هم دوی ته ګواښ پېښ نه کړي، نو دوی یې هدف نه ګرځوي. جان کربي ویلي، طالبان په دوو برخو ویشل شوي، چې، جنګي او غیرجنګي ډلې دي. ده وویل، هغوی چې پرموږ حملې کوي، موږ به یې هم له پړېږدو، خو هغوی چې جنګ نه کوي، موږ هم ورسره کار نه لرو. لردې مخکې نورو امریکایي چارواکو هم دې ته ورته څرګندونې کړې وې، خو د امریکا ولسمشر بارک اوباما ویلي و چې په افغانستان کې پاتې کېدونکي امریکایي پوځیان به پرځو وسله والو طالبانو بریدونو ته دوام ورکړي چې پر افغان امنیتي ځواکونو حملې کوي. په ورته وخت کې یا په ولسي جرګه کې د نړیوالو اړیکو کمېسیون وايي، امریکا د افغان ولس ګټو ته ژمنه نه ده، دوی وايي امریکا په افغانستان کې هغه اهداف چې غوښتل یې ترلاسه کړي. ددغه کمېسیون رییس عبدالقادر خاطي وايي، امریکا باید ټول هغه وسله وال یې لوټیږه په نښه کړي چې د افغان حکومت پر وړاندې امنیتي ستونزې جوړه وي ((کله چې د امریکا شخصي ګټې په خطر کې وي نو افغانستان له راتلې او ویل چې موږ تولو ته خطر متوجې دی او ویل به یې چې له وسله والو سره باید جګړه وشي اوس یې چې شخصي ګټې په کې نشته دوی وايي چې ځیني طالبان زموږ دښمنان نه دي دا په دې معنی چې دوی اول او اوس هم له افغانانو سره دوه مخې سیاست کوي.)) امریکا غواړي چې په افغانستان کې ۱۰۸۰۰ پوځیان پرېږدي، چې افغان امنیتي ځواکونو ته روزنه او مشورې ورکړي. د سیاسي چارو یو شمیر افغان کارپوهان سپارښتنه کوي چې امریکا باید له افغانستان سره د امنیتي او دفاع سند په اساس خپل مسوولیت ادا کړي. دوی وايي، امریکایي چارواکي باید له خپلو زمنو سره سم افغان ځواکونه وروزي او د دې ځواکونو تجهیزاتو ته هم پام وکړي.

د افغان ځواکونو، تجهیز د روزنې په پرتله...

له لسو ورځو راهیسې د مخالفینو او افغان ځواکونو ترمنځ جګړه روانه ده. موریس یوخیمز د پکتیکا د یحیی خېلو او د پېښور د پوځ پر یوه ښوونځي وروستیو حملو ته په اشارې وايي، چې د تروریزم د خپلو لپاره د افغانستان او پاکستان همکاري ډېره مهمه ده: "د ملي وحدت نوی حکومت له ګاونډیو هېوادونو سره د معاملو په بهیر پیل کړی دی، د پکتیکا او پېښور وروستیو خونړیو پېښو ته په کتو افغانستان او پاکستان باید یو د بل په وړاندې د تورونو د لګولو لوبه پای ته ورسوي، دې پېښو ته په کتو باید دواړه هېوادونه مخکې ولاړ شي، زما په ګومان دواړه هېوادونه اوس د پخوا په پرتله یو له بل سره نږدې شوي". د افغان امنیتي ځواکونو د تجهیز زمینې له دې وړاندې امریکایي چارواکو هم کړې او د افغانستان دفاع وزارت د هوايي ځواک کمښت د امنیتي ځواکونو مهمه خلا بللې ده. څېړونکي وايي، که چېرې امریکا او ناټو په دې برخه کې کړې ژمنې ژرعملي نه کړي، له ۲۰۱۲ کال وروسته به د افغانستان د سرحدونو بشپړه دفاع افغان ځواکونو ته سخته وي.

یو انس سره زر په ۱۱۷۸ ډالره وړاندې کیږي

په نړیوالو بازارونو کې پرون یو انس سره زر په ۱۱۷۸ ډالره وړاندې شول. د پښتني بانک د سرو زرو د مارکیټ یوه پلورونکي قاهرخان ددغه خبر په تاییدولو سره وویل: اوس د کابل په بازارونو کې یو ګرام مصري سره زر په ۲۳۵۰ افغانیو، کویټي په ۲۲۰۰ افغانیو، سنګاپوري په ۱۶۵۰ افغانیو او یو ګرام په ۲۳۰۰ افغانیو، بحریني په ۲۰۰۰ افغانیو، عربي په ۱۹۰۰ افغانیو، ایراني روسي سره زر په ۱۴۵۰ افغانیو پلورل کېدل باختر

بهرني لنډ خبرونه

په شمالي کوریا کې انټرنېټ ته لاسرسی بیا پیدا شو

په شمالي کوریا کې انټرنېټي خدمتونه په ټپه له دریدلي حالته وتلي او انټرنېټ ته یو ځه لاسرسی پیدا شوی دی. یوه امریکایي کارپوه هم ویلي، چې په شمالي کوریا کې تر څو ساعتونو انټرنېټي پرې کېدو وروسته اوس تر یوه حده انټرنېټ فعال شوی دی. په شمالي کوریا کې انټرنېټ ته لاسرسی ۹ بشپړه توګه قطع شوی و. انټرنېټ ته لاسرسي څو ورځې وروسته تر هغه غوڅ شوي، چې امریکا پر پیونګ یانګ تور پوري کړ، چې پر امریکایي سوني پیکچرز شرکت یې انټرنېټي بریدونه کړي دي. د امریکا ولسمشر بارک اوباما دغه برید پوروړاندې د مناسب غبرګون ښودلو ژمنه کړې وه. خو امریکایي چارواکو په شمالي کوریا کې د انټرنېټي خدمتونو د قطع کېدو په چاره کې د امریکا د احتمالي دخالت په اړه ته څه ویلو نه دي کړي. د ټکنالوژۍ په برخه کې ستونزې یا انټرنېټي برید په شمالي کوریا کې د انټرنېټ د قطعه کېدو لامل ګرځېداي شي

چین هم انټرنېټي بریدونه غندي

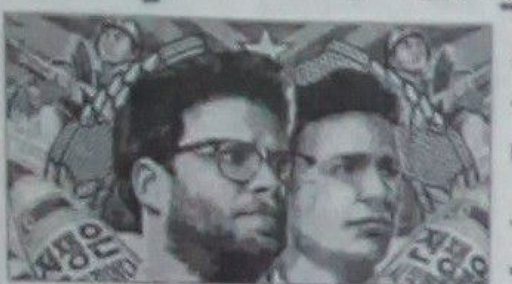

چین د هالیوډ فلمونو د جوړولو پر ستوډیو «سوني پکچرز» د «هیکر» یا انټرنېټي بریدونو له په کتو سره انټرنېټي بریدونه غندلي دي. د امریکا د بهرنیو چارو له وزیر جان کېري سره د خبرو پر مهال د هغه چینایي سیال وانګ یي وویل چې هېواد یې د انټرنېټي حملو او انټرنېټي ترهګرۍ هر ډول غندنه کوي. خو په دې بیانیه کې یې د شمالي کوریا یادونه نه ده شوې. امریکا د دغو بریدونو پړه پر شمالي کوریا اچولې او د «نیویارک ټایمز» په حواله له چینه یې مرسته غوښتې ده. ویل شوي چې له چین سره همکاري مهمه ده. څکه د شمالي کوریا ټولې مخابراتي اړیکې د چینایي شبکو له لارې تېرېږي. «سوني پکچرز» د هیکرانو د دغه برید او د امریکا پر سینماګانو د بریدونو تر ګواښونو وروسته د هغه فلم له ښکاره کولو څخه ډډه وکړه چې پکې د امریکا د استخباراتي شبکې «سي آی اې» ژورنالیستانو ته ګومارل کېږي چې د شمالي کوریا واکمن کم یونګ اون ووژني. شمالي کوریا د دغه انټرنېټي برید مسوولیت نه مني او د دغې اخیستو ګواښ یې کړی

کردان په عراق کې د پرمختګ په حال کې دي

د عراق په شمال کې له «اسلامي دولت» ډلې سره د جګړې په ترڅ کې کردي ځواکونه د سنجار ښار چې له ستراتیژیکي پلوه ډېر مهم دی، د نیولو په حال کې دي. د کردانو مشر مسعود بارزاني د دغې سیمې د لیدنې پرمهال وویل چې دوی د سنجار زیاتره سیمه نیولې ده. د هغه په خبره د «اسلامي دولت» ډلې پر ضد نړیوال ائتلاف له خوا ملاتړ خپله اغېزه ښوولې او برياوې یې ترلاسې. د امریکا هوايي ځواکونه له څو میاشتو راهیسې د اسلامي دولت ډلې پر مورچلونو بمبارۍ کوي

الباجي قائد السبسي د تونس ولسمشر شو

د تونس د ټاکنو عالي کمېسیون اعلام وکړ، چې الباجي قائد السبسي د تونس ولسمشریزې ټاکنې وګټلې. د «نداء تونس» دغه مشر د ټول ټال رایو ۵۵،۶۸ سلنه وګټلې. د «النهضت» ګوند مشر راشد الغنوشي السبسي ته د بریا مبارکي ویلې ده. د السبسي ټاکنیز سیال او مخکني لنډمهالي ولسمشر منصف المرزوقي په هېواد کې له ناوړتیاوو د ډډې کولو غوښتنه کړې ده په تونس کې د ولسمشرۍ ټاکنو دویم پړاو د رای اچونې تر بهیر وروسته، السبسي په ټاکنو کې وړاندې خپل د بریا اعلان وکړ. خو ټاکنیز سیال منصف المرزوقي وایي، تر اوسه رسمي پایلې لا نه دي اعلام شوې. د تونس د ټاکنو کمېسیون له غونډې ګټلي، خو لاهم د رای شمېرنې بهیر روان دی او وروستۍ رسمي پایلې تر اوسه نه دي اعلام شوې. دغه کمېسیون دا هم ویلي، چې په دویم پړاو ټاکنو کې د خلکو ګډون ډېر و په تونس کې د ولسمشر د ټاکلو لپاره په دویم پړاو ټاکنو کې رایې اچوي، چې دا د دغه هېواد په تاریخ کې لومړی دیموکراتیکې ټاکنې ګڼل کېږي په روانو ټاکنو کې نږدې ۵،۳ میلیونه تونسي وګړي د رای اچونې حق لري.

ایران په کورونو کې د بهرنیو مېرمنو کارکول ممنوع دي

د ایران د کار او ټولنیزو چارو وزارت ویلي، د استوګنې په کورونو کې د بهرنیو مېرمنو، په تېره بیا د فلیپیني پښځینه خدمتګارانو کار کول ناقانونه عمل دی. ددغه وزارت د بهرنیو وګړو په کار ګومارلو مدیر علي اقبالي ویلي، په ایران کې د خصې په عنوان پر کار وګومارل شي، له سرغړونکو سره به قانوني چلند وشي » نوموړي خبرداری ورکړ، هغه کسان چې بهرنۍ مېرمنې په کورونو کې په کار وګوماري قضایي مراجعو ته به معرفي شي. د بهرنیو وګړو په کار ګومارلو مدیر دا څرګنده کړه چې د بیا یا تکرار په ترڅ کې به هغه کسان چې بهرنۍ مېرمنې په کورونو کې په کارګوماري له ۹۱ ترتر ۱۸۰ ورځو پورې زنداني شي. فلیپیني چارواکي اټکل کوي چې شاوخوا ۲ میلیونه وګړي یې په منځني ختیځ کې په کار بوخت دي. فلیپیني یا د نورو هېوادونو مېرمنو ته د کار اجازه نه ده ورکړل شوې او وايي «که په کورونو کې

له بهرنیو منابعو څخه

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz 0700078578

Deputy: Shah Wali "Qarar"

د ورځپاڼې د وېش څانګه

۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱ ۰۲۰۲۲۰۰۳۳۷

چاپځای د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

کتونکې ډله

• سیدیوسف شریفي
• محمد صادق قلندري
• میر سحدي عزیزي
• اصغر نبي

د ورځپاڼو رئیس دکتور شمس الحق آریان فر	۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
آمر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مرستیال شاولي قرار	۰۷۹۹۳۱۴۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول مګزار شیرمحمد نظری	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احسان الله وحی	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library